

MAGYARI

+ 3 lei

Posta postala
aprobant Dir

UNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. - 90 (1804) Oradea, 1938. apr. 22

Primcolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

A francia államtanács meg- tárgyalta az Olaszországgal való kiegyezés anyagát

Blondel ügyvivő folytatja Rómában a megbeszéléseket. — Tartózkodó
megítélés az olasz politikai körökben

Párizsból jelentik: A francia kormány szer-
dán Lebrun elnökletével államtanácsot tartott.
Az államtanács Bonnet külügyminiszter rész-
letesen ismertette a külpolitikai helyzetet, ki-
tért az olasz-angol megegyezésre és utalt azok-
ra a lehetőségekre, amelyeket ez a megegyezés
a francia diplomácia számára feltárt. Ismertet-
te ezután a francia-olasz megbeszéléseket.

A Liberté úgy tudja, hogy az államtanács
Bonnet beszámolója után megvitatta az olasz-
francia megbeszélések munkatervét, az eset-
leges engedmények határait és a francia kívá-
nalmakat. A Ce Soir szerint az államtanács el-
határozta, hogy Franciaországot Rómában az
általános egyezmény megkötéséig Blondel ügy-
vivő képviseli.

Rómából jelentik: Olasz politikai körök a
legnagyobb tartózkodást tanúsítják a folyama-
ban lévő olasz-francia megbeszélések tekinté-
ben. Ciano külügyminiszter esztörtökön tartja
újabb megbeszélését Blondel francia ügyvi-
vővel.

CIANO GRÓF ANGLIAI ÉS LENGYELORSZÁGI UTJA.

Rómából jelentik: Jól értesült körök azzal
a hírrel kapcsolatban, hogy Ciano külügymi-
niszter röviden Londonba utazik, kijelentették,
hogy az utazásról semmit sem tudnak. Az uta-
zásról egyébként is csak az olasz-angol egyez-
mény életbelépése után lehet szó. Nem kerül
sor egyelőre Ciano lengyelországi utazására
sem.

Az állampolgárság elvesztéséről szóló új rendelet törvény magyarázata

Jorga tanár lapja elmondja, hogy kikre vonatkozik
a törvény?

Bucurestiből jelentik: Jorga tanár lapja, a
„Neamul Românesc“ következőket írja:

— A régi politikai pártok uralma idejében
az ellenzék egyes vezetői elutaztak az orszá-
ból, ugynevezett külföldi tanulmányutra s az-
után külföldi újságírókat fogadtak fel, hogy
támadják hazájukat, a kormány és az ország
alapintézményeit. Azután ugyanezek az ellen-
zéki vezetők rendeletet adtak pártlapjaiknak
és megfizették a szenció-sajtót, hogy má-
solja le a külföldi lapokból ezeket a támadá-
sokat. Országunk ilyen szenvedéseinek vége
van s vége van annak is, hogy ez az ország
többé szemet hunyjon minden ület, minden
hiba, pazarlás és fosztogatás előtt. Adott min-
denéből a politikusoknak, még akkor is, ami-
kor ezek életérdekeit veszélyeztették. Mától
kezdve az, aki hasonló eszközökkel árt az
ország jó hírnevének és tekintélyének, vagy
megkönnyíti az ellenséges izgatást, el fogja
veszteni állampolgárságát és ezzel együtt az
országban lévő vagyonát.

— A másik csoportba tartoznak azok, —
folytatja a „Neamul Românesc“, — akikkel
szemben az ország nem takarékoskodott soha
s mindent megadott nekik, amit szolgálataikért
igényeltek. Különvonatokkal járták be egész
Európát, egész emeleteket béreltek az európai
fővárosok pompás hoteljeiben, korlátlan fede-
zetű csekkjeik voltak, de akiknek akár azért,
mert egy nekik nem kedvező új konjunkturá-
ban szerencsétlenül jártak, akár azért, mert
nem látták eléggé világosan és figyelmesen az
ország érdekeit, adott pillanatban el kellett
hagyniok magas állásukat s akkor első gondo-

latuk az volt, hogy háborút üzenjenek az
országnak és rágalmazzák azt a határokon túl,
nagy elégtételre az ország ellenségeinek. A
„Neamul Românesc“ felhívja a figyelmet
azokra a zsidó intellektuelekre is, akik a hatá-
ron túl rágalmazzák az országot. Ezek most
idegenekké válnak, vagyonukat bírói uton
likvidálják. Az ilyen egyéneknek az ország
nem nyújthat többé oltalmat.

Petrescu Comnen külügyminisz- ter képviseli a kisanantot a népszövetségi tanácsülésen

Románia új brüsszeli és római követe
elfoglalja állomáshelyét

Bucuresti. Saját tud. A kisanant állandó
tanácsülésének a befejezése után, amely ül-
sek május 4-én és 5-én lesznek Bucurestiben,
Petrescu Comnen külügyminiszter Genfbe uta-
zik, hogy résztvegyen a népszövetségi tanács
ülészakán, mely május 9-én ül össze. Petrescu
Comnen a népszövetségi tanácsban Romániát
s azonkívül a kisanantot fogja képviselni,
amelynek ő a jelenlegi elnöke.

Bucuresti. Saját tud. Radu Djuvara, Romá-
nia volt brüsszeli követe, akit berlini követ-
nek neveztek ki, esztörtökön eltávozott az
országból, hogy új hivatalát átvegye. Zamji-
rescu, Románia új római követe pénteken uta-
zik el, hogy megbízólevelét bemutassa.

Tisztul a láthatár

(P. I.) Nincsen a világnak még egy olyan
jelszava, amellyel annyian és annyiszor vissza-
élték volna, mint a demokráciával. A leg-
ellentétebb irányzatok, a legsötétebb szándé-
kok állították be harci jelszavaik fegyvertára-
ba. A legkétesebb világnézeti, szándéku és
jellemű emberek, politikusok és zavarosban
halászók állították törekvéseik és buzgólkodá-
suk központjába a „demokrácia szent ügyét“.
Mindenne ráfogták, mindenre ráhúzták, min-
denki megbujhatott árnyékában és szabadon
öltögethette a nyelvét arra, amire ráfogták,
hogy ellensége a demokrácia szent ügyének. A
világot is a demokrácia határvonalaiával osztot-
ták fel. A „demokrácia védőbástyájának“
tartja magát ma nagyon sok állam, jóllehet
nehezen találhatnók meg azt a közös nevezőt,
azt a közös tulajdonságot, amely után demo-
kratáknak tartják magukat.

Csodálatos szívóssággal igyekeznek fenntar-
tani a demokrácia látszatát és a demokrácia
elnevezést még azok az államok is, ahol pedig
nyíltan üzik már az egyakaratos politikáját és a
felülről eredő irányítás kizárólagosau érvénye-
sül, hogy ne is beszéljünk a hazug látszatok
sorozatáról, a bankok, a nagyipar, a szabadkő-
műves páholyok és különböző érdek-interna-
cionálék uralmáról. Kormányzati irányok és
kimagasló politikai egyéniségek elgondolása
érvényesülnek ma az egyes államok kül- és
belpolitikájában egyaránt; világnézeti követ-
kezetesség uralkodik vasszigorral egyéni és
közösségi érdekeken mindenütt.

A tekintélyuralmakat ma a legkövetkeze-
tesebben szembeállítják a demokrácia államok-
kal. Igaz, hogy túl vagyunk azon a holtponton,
amelynek eltávolítása előtt ilyen elgondoláso-
kon is megakadt a népek és országok kibékí-
tésére irányuló törekvés. Ma már a demokrá-
ciák szóba tudnak állani a tekintélyuralmak-
kal és hozzá még eredményesen, amint azt az
angol—olasz egyezmény sikeres megvalósítása
is bizonyítja. Jellemző az, hogy az egyezmény
létrejötté angol részről is egy határozott felső
kormányzati irány nagyon is személyekhez
kötött munkája volt. Legkevesebb része volt
enne az Attlee-féle minden lében kanál de-
mokrata elgondolásnak. A készülő olasz—
francia egyezmény tárgyalásaiból is ilyen vo-
nások domborodnak ki.

A demokrácia klasszikus harcosa, Roose-
velt Amerikája is csak helyeselni tudta az
angol—olasz megegyezést. Különbön az is jel-
lemző, hogy a „demokrata“ Amerikában
Roosevelt csak diktatórikus felhatalmazások-
kal tud boldogulni és csak így tudja érvénye-
síteni elgondolásait a bankok, a nagyipar
diktatúrája ellen, akiknek harcosai éppen a
demokrácia szentélyében, a képviselők sorai
között küzdenek Roosevelttel ellen.

Ha világvizonylatban tisztulás is állott be
a demokrácia jelszavának használatára és
hatóerejére vonatkozólag, ugyanezt még nem
mondhatjuk el a kisebb közösségekről, a sajtó-
ról, a különböző politikai irányok nemzetközi
propagandával fenntartott érdekeltségeiről. A
bolsevizmus propagandája még mindig hasz-
nálja a demokrácia jelszavait. A bolsevizmus-
sal rokonszenvező, egy kicsit hitetlen, egy
kicsit liberális, egy kicsit humanista, egy ki-
csit nemzeti, egy kicsit nemzetközi körök még
mindig dühös demokraták. Akiknek Franco
csak felkelő és lázadó, akiknek a templomok

kos üldözése köny-
magánügy, akik az
értékeket a v...
arna szín szerint mé-
rik, akiknek tárgyilagossága fél a baloldalokat
elhatároló kerítéseket áttekinteni, azok még
mindig demokratáknak hiszik magukat s má-
sokkal is azt szeretnék elhitetni.

Mindenre lehetett alkalmazni a demokrá-
cia jelszavát. Minden érdeket és szándékot
betakart ez a varázköpenyeg. Amire rámond-
ják, hogy demokrácia, vagy a demokrácia alap-
pillére, az tabu. Abhoz hozzányulni nem sza-
bad, még ha templomok romjai füstölögnek is
a nyomában és vértenger lesz is belőle. A de-
mokrácia köpenye viszont elég bő ahhoz, hogy
egyszer mindenféle békülési próbálgatást el-

gáncsoljanak, máskor meg heves hűdverési és
egyezkedési láz hevítse a „demokrata” keble-
ket — ugyanolyan kilátásokkal és rövid idő-
közben — egy kis érdekváltozás következté-
ben. Az ilyen megtévesztő fordulatok lényegük
szerint csak képmutatások és hazugságok, s
távol állanak a népi érdekek iránti jóakarát-
tól, vagyis a demokrácia eszményétől.

Az a tisztulás, ami világviszonylatban ma
már tisztán kivethető, arra jogosít fel hen-
nünket, hogy várjuk a tisztulás továbbterjedé-
sét és mindenívő való elérkezését. Már csak
azért is szeretnők ezt, mert az igazi demokrá-
cia sokkal szentebb és értékesebb eszmény,
semhogy sokáig tűrje jelszavá váló lealaco-
nyítását.

Ünnepélyes külsőségek között avatták fel Oradeán az ön- működő telefon-központot

Oradea. Saját tud. A Telefon Társaság mint-
egy négy hónappal ezelőtt megkezdett munkái-
tál tegnap délelőtti befejeződtek, a délelőtti folya-
mán felavatták a Telefon Társaság új székházát
és ünnepélyes keretek között átadták a forgalom-
nak az automata telefon központot. A közönség
már napok óta élvezte az automata telefon elő-
nyeit és a tegnapi ünnepélyes felavatás pontot
tett egy nagyjelentőségű és a város fejlődése
szempontjából valóban nagy horderejű munka
megvalósítása után.

Déli 12 órakor már megtelt az új telefonköz-
pont épületének előcsarnoka. Jelen voltak az ösz-
szes katonai és polgári előkelőségek: Dragomi-
rescu tábornok, az oradeai garnizon új parancs-
nok, Florescu ezredes-prefektus, Popovici Nico-
lai görögkeleti püspök, Vostinar városi főjegyző
— aki a távollevő polgármestert helyettesítette
— Chirila alispán, Mihaiescu táblaelnök, Micu
táblai főügyész, Popescu táblai ügyész, Predan
alezredes, dr Bancila volt prefektus, Gallin pénz-
ügyigazgató, Savu városi főmérnök, Bazili, a vil-
lamosmű igazgatója, Sas városi vasúti igazgató,
Zanescu, a Banca Nationala igazgatója, Ceuca fog-
házi igazgató, Papudoff, a Banca Romaneasca
igazgatója, Ujhelyi, a Banca de Credit Roman
igazgatója, dr Roxin Teodor, Kálmán, a Walther
Thomson & Co megbízottja, Isatu, a vármegyei
sajtóiroda főnöke és még számos egyházi és vil-
ági előkelőség.

A Telefontársaság képviselőjében jelen van-
nak: D. Tănăsescu, a központi igazgatótanács
tagja, L. B. Tucker mérnök, az építkezés és a
karbantartás igazgatója, I. Papadache mérnök.

Virág Benedek gyónói

Irtá: Szegváry Mihály

Tavaszi volt, április vége. Délről hosszuzalú
szelők versenyeztek a város felett egész nap s
könnyű, fehér felhőket sodortak fent szédületes
iramban, mint a habot vagy a selymet. Az utcák
tele voltak a folyó szagával. A folyó zöld volt
és hullámokkal tarajos s a vízhorádak tetején,
mint apró, fehér virágok, habgyöngyök pezse-
tek. A hidak kifeszített ívei, mint óriás hantak
hurjai zengtek a szélben.

Alkonyatra elélt a szél s nyugaton, ahol az
ég színe fényes, mint a halvány pirosba olvadó át,
szelvény állt az esthajnalcsillag.

Az autóbusz, mint két bogár dongott, csapon-
gott ide-oda a hidon, a járművek lassabban moz-
gó szívetek közt. Szinte hajlott a dereka, ahogy
kerülgette őket. A motor zugva berregett elő. A
hegy lábánál kanyarodott, a vezető sebességét
váltott s a nehéz, két doboz egyenletes morgás-
sal haladt lefelé a lejtős uton.

A völgyön túl, a hegyeken szerte már égtek a
lámpák, mint messzi arany pontok az alkonyi
színeim. Lenti tompa morajjal csendesedett el
a város, valahol villamos csengett s harangszó
hallatszott.

A temető sarkán az autóbusról egy fiatal-
ember szállt le. Könnyű, tavaszi felöltő volt
rajta, fején szürke kalap. Néhány lépést ment s
azán befordult a temetőbe, amelynek szétszaladó
utjai fehérén világítottak a feketedereku fák kö-
zül. A mezitelen ágak sepről messzire felnyulva
eziegyeztek a levegő langyos áramlásában s rá-
csaák közt rügyek gumói és sötétkek csillagokat
ringattak.

A fiatalember lépdelt a temetőn át, amely
rét volt már csak, mert a sírköveket, mint töre-
dött, reves fogakat, majd csak mind kihúzták
belőle s a csontvázak fehérmarvány kalitkái,
szelvényben a lélek madara lakott, elsüllyedtek a

kereskedelmi igazgató, N. Racota mérnök, for-
galmi igazgató, E. Zanetti, a tanulmányi és in-
formáció szolgálat vezetője, Comlos mérnök, te-
chnikai főnök, N. Ghermann kereskedelmi al-
igazgató, N. Polizu mérnök, technikai főnökhe-
lyettes, Grig. Blanco, építkezési aligazgató, Riv
Parlea mérnök, az automata központok építő fő-
mérnöke, Carol Heynemans mérnök, az oradeai
automata-központ építő főmérnöke, M. Stănirof
mérnök, a technikai szolgálatnál, C. Nanescu, fő-
építész, Ter. Sarschisoff mérnök, az automata-
központok felügyelője, I. Căpușanu aradeai és
banati kereskedelmi felügyelő, C. Hohor mérnök,
a külső felszerelések igazgatóságától, Enăceanu
mérnök, az oradeai propaganda hivatal főnöke,
Mihail Vardalo, Carol Schöffel, C. Anderco, az
oradeai telefonközpont igazgatója, Roman mér-
nök, Jonescu mérnök, Const. Tesio, Petre Buffa
építész, az oradeai Telefon palota építési veze-
tője, Mircea Manu, Petre Berke, Josif Piser, Ci-
coras, Carol Bruckner, H. Bialo, Bardera, M.
Beznack, I. Milutinov, Gh. Popovici, Filip mér-
nök, a közlekedésügyi minisztérium képviselője.

A rendezés nehéz munkáját Manoliu Flo-
rin a sajtó és propaganda hivatal főnöke végzi.
12 óra után néhány perccel istentisztelettel veszi
kezdését az ünnepség. Az istentiszteletet Popo-
vici Vazul esperes végezte fényes papi segéd-
lettel. Utána Popovici esperes szözlásra emel-
kedett és elmondotta az automata központ felá-
llításával Oradea is az előrehaladott, civilizáció-
val bíró városok sorába lépett. Ez a technika
győzelme — mondotta Popovici esperes — és ki-
vánom, hogy az békét és boldogságot hozzon.

föld fekete tavában. Kutatva figyelt körül, néha
megállt, egyszerre meggyorsította lépteit, mintha
észrevett volna valakit.

A lány szemben, a tulsó oldal felől közele-
dett. Valamivel alacsonyabb volt, mint a fiu, sötét-
zöld kabát volt rajta s nagyvelű kottákat hoz-
zott a hóna alatt. A fiu halkán köszönt, megemelte
a kezét s szájával ráhajolt a lány kezére.
Azán gyengéden belekarolt, egy ideig néman
mentek egymás mellett, majd mintha csak egy
felbehagyott beszélgetést folytatna, a fiu azt mon-
dotta:

— Ma sincs semmi eredmény, Margit...

A lány alig észrevehetően megrebbent s kis
szomorúsággal a hangjában, de nyugodtan azt
mondta:

— Nem baj, Miklós. Majd lesz. Csak türelm.
Ráerünk várni.

A fiu folytatni akarta, de meggondolta, hall-
gatott. Kínosza mindkettőjüket ez a téma s kí-
nózták egymást vele, vagy vigasztalták, mintha
egy fekete hegdedün ugyanazt a melódiát játszo-
tak volna mindig, amióta egymást ismerték, egyre
nyugtalanabbul, türelmetlenebbül. Mintha be-
szélni is fájt volna nekik, szégyeltek egymás előtti
s maguk előtt is, hallani sem szerettek már róla.
De most, mintha végképp végezni akart volna
vele, mintha ki akarta volna lépni magából, mint
a fűt fogat, a fiu szomorún s nagyon halkán
azt kérdezte:

— Meddig tart még ki mellettem?

— Mindvégig, Miklós — felelte a lány egy-
szerűen.

— Attól félek, hogy elveszítem. Egyszer, úgy
érezem, visszaadja a gyűrűt s egy levelet kapok,
hogy vége.

— Ne kínozzon s ne gyötörje magát, Miklós.
Ismer, tudja, hogy nem hagyom el soha.

— Pedig minden oka megvan rá. Nincs állás-
om. Két év óta vár rám. Meddig még? Sírnál
tudnék, ha arra gondolok, hogy a maga sorsát a
magához kötöttem s most az enyémmel a maga-
s is zuhan...

Utána Vostinar főjegyző, a város képviselő-
letében üdvözölte a Telefon társaságot:

— Különös örömmel veszek részt ezen a fel-
avatáson, amely valóban ennek a mindig törek-
vő és haladni akaró városnak az ünnepe. A vá-
ros fejlődésének új fejezetéhez érkezett, és ez biz-
tosítja a fejlődés új, fokozottabb ritmusát. Az
automata központ felállítása a Telefon társaság
érdeme és ennek óriási jelentősége van a keres-
kedelem és ipar szempontjából. De kedvező ha-
tása lesz minden tekintetben, mert az országnak
ezt a távolesó határvárosát összeköti az ország
központjával és külfölddel is. Üdvözlöm tehát eh-
ből az alkalmából a Telefon társaságot és sok
sikert kívánok a munkájukhoz.

Florescu ezredes-prefektus emelt hangon
kezdte beszédét:

— A telefon központ felállítása és az auto-
mata telefon bevezetése, a technika műve, ame-
lyet román kezek román eszközökkel értek el.
Ennek a műnek reaktivitási fontossága van Bihar
megye szempontjából és a Telefon társaság nem-
csak elméleti segítséget, de gyakorlati javulást is
eredményez.

Jókívánásainkat tolmácsoljuk a Telefon tár-
saság technikai vezetőinek, akik minden téren
javulást segítenek elő, de különösen a közgazda-
ság terén. Ne feledkezzünk meg azonban, hogy
a mostani megvalósításokat folytatni kell. A kez-
deményezésbe be kell kapcsolni a falvakat is,
hogy az automata telefon bevezetése hozzájárul-
jon a közgazdaság feljavításához és a román nép
erkölcsi felemeléséhez. Jókívánásaimat fejezem
ki és sok szerencsét kívánok, hogy ez a munka
is a közgazdaság és a nemzetvédelem javára szol-
gállon.

Dragomirescu tábornok, a garnizon új
parancsnoka néhány keresetlen szóval üdvözölte
a megjelenteket és a Telefon társaságot. A tá-
bornok, öfélége, a király és a nagyvajda életé-
sével fejezte be beszédét.

A beszédek elhangzása után a megjelent
megtétezték a telefon központ technikai fel-
szerelését.

A nagyjelentőségű ünneplés bensőséges hang-
kattal fejeződött be.

Zsigray Julianna:

Erzsébet királyné

Ennek a könyvnek minden oldala zengő líra
és forró drámaiság. Pillanatig sem szűnik
meg benne a feszültség, az érdekesség. Nincs
egyetlen üres pillanata, egyetlen megindulás
nélküli sora. Zsigray Julianna szelismográlhoz
hasznos érzékeny írói késztése, hősnőjében
teljesen felolvadó, megértő nőisége, kultu-
rája és forró élő nyelve a páratlanul gazdag
témából elbűvölő művet alkotott.

Ára diszkrétben 288 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál.

— Nem csak maga kötötte, hanem együtt kö-
töttük. Ha maga vétkes valamiben, én is az va-
gyok. Tehetünk mi róla, hogy így van? Hogy ma-
ganak nincs állása? Hogy egymáshoz sodort ken-
nünket a sors...

— A gazdag szép lányt s a szegény állástal-
lan tanárt.

— En nem is vagyok gazdag, maga pedig má-
állástalan tanár, de lehet, hogy holnap már ka-
tedrán ül... Ugy szeretnék ott ülni majd a pad-
ban, amikor maga beszél, például...

A fiu arcán valami kis fény szaladt át s há-
lasan nézett a lányra.

— Kedves magától Margit, hogy vigasztal-
hogy együtt lehetek magával így esténként. De
biába, nem tudok szabadulni az érzéstől, hogy
bűnös vagyok. Hogy magam vagyok a hibás,
amiért ez így van.

— S mi a bűnünk? Hacsak az nem, hogy fia-
talok vagyunk, szeretjük egymást s élni szeret-
nénk. — Villant a lány szeme. — De tudja mit,
tanár ur! Ahelyett, hogy vádbeszédet mond sa-
ját maga és a sors ellen, szórakoztasson inkább
Tartson egy előadást, mintha a katedrán ülne, az
osztály előtt. Én leszek majd az osztály. A múlt-
kor úgy is arról panaszkodott, hogy már minden
elfelejt.

— Kiről beszéljek?

— Mindegy.

Virág Benedek sirja előtt álltak éppen.

Virág Benedek ötlete támadt:

— Beszéljen például Virág Benedekről...

A fiu két kézzel megfogta a lány kezét s
szembe nézve, valami hirtelen belső lángtól ki-
gyúlt szemmel azt mondta:

— Ó, Virág Benedek boldog ember volt na-
gyon, boldogabb, mint mi. Egy regényszínrő, nyu-
galmas korban élt, amikor még autóbuszok he-
lyett mélakürtű postakocsik s ódon csésák já-
tak az utcákon, az ódon, magastetejű házak közt
s nem volt túlekedés, harc a kenyérért. Amikor
a jámbor polgárok közt nem akadt egy állástal-
lan, mert ki cukrász volt, ki betűszedő, de bold-

Svájc semlegességét tárgyalják a Népszövetség legközelebbi tanácsülésén

Genéből jelentik: A svájci szövetségi tanács azzal a kéréssel fordult a Népszövetség titkárához, hogy tűzzék a legközelebbi tanácsülés napirendjére Svájc teljes semlegessége helyreállításának kérdését.

Nincs határzár Lengyelország és Csehszlovákia között

Nagyarányú letartóztatások a lengyel városokban

Varsóból jelentik: Illetékes helyen megcáfolják azokat a híreket, hogy Csehszlovákia és Lengyelország között a határt elzárták. Csak a személyes határforgalmat függesztették fel ideiglenesen. Ez az intézkedés az ausztriai menekültek beözönlésével kapcsolatban történt.

Varsóból jelentik: A rendőrség a küszöbön álló május elseji tüntetésekre való tekintettel 50 szélső baloldali egyént letartóztatott. Varsóban és több nagyvárosban rajtaütésszerűen lepték meg a kommunista személyiségeket. Legközelebb újabb nagyarányú letartóztatásokra kerül sor.

Több napilap megjelenését felfüggesztette a belügyminiszter

Bucuresti. Saját tud. A belügyminiszter 30 napra felfüggesztette az *Ordinea* című. Bucurestiben megjelenő lap megjelenését. Hasonlóképpen felfüggesztette a belügyminisztérium Maniu Gyula lapjának, a Clujon megjelenő *România Noua* megjelenését is. — *Satumare*. Saját tud. A satumarei megyefőnökségre küldött rendelet értelmében a minisztérium betiltotta továbbá az *Ujság* című satumarei kisebbségi, valamint a *Satu-Mare*, *Gazeta Satmarului*, *Vlahul*, *Plugul* és *Glasul Drăpătie* című román lapokat. A satumarei lapok betiltása végleges.

dog volt valamennyi. Szinesablaku asylumában úgy élt Virág Benedek, mint egy szent a télen, ha leszál a tiszta est, a magas hó medreiben lépkedett hazafelé hosszú, fekete köpenyében, hóna alatt egy könyvvel, a polgárok tisztelettel tódultak ki az utcából, magas köcsögalapjukat megemelve előtte...

A leány két szeme tágra nyílt:
— Ki is volt Virág Benedek, tanár ur?
— Pap volt. És költő.
Egyszerre maguk előtt látták a halott csontos, aszkéta arcát, lezárt, keskeny száját, szigorú de lélekkel teli tekintetét, elevenen, mintha ott ülne előttük reverenciában, ezüstszőszös koponyájával...
— Pap volt? — kérdezte szelíden, elgondolkodva a leány.
— Igen.

Állottak a vasrúcsos sir előtt, a vörösmárvány lap felé fordulva s egyszerre ugyanarra gondolni, mind a kettő. A sorsuk mostohasága fájt bennük s visszacsapott feléjük a gondolat, amellyel az előbb egy pillanatra szembentették s amelyről érezték, hogy lehetetlenség, de hátha mégis. Hátha csakugyan bűnösök. Olyan bűn az, amely nem is bűn talán, szinte érezhetetlen rezdülése a lelkiismeretnek, nem élő pap fülébe való, olyan mint egy ballada, amit a lelkek tudnak csak megsugni egymásnak. Hogy fiatalok, hogy szeretik egymást, hogy élni szeretnének! Hátha bűn ez s bocsánatot kell kérni rá, hogy utána jól menjen minden? Ugy érezték, most itt az alkalom, egy halott papnak, aki költő is volt, meggyónni az élet szépségét, az élnivágyás gyótró szomjúságát. Gyóntak némán, lehajtott fejjel, Virág Benedek atyának s 1830-ból jött feléjük megbocsátás.

Aztán hogy mentek hazafelé egymás mellett a gyöngyszürke estben, olyan könnyűnek, megtisztultnak, igaznak érezték magukat. A déli vasútról akkor indult egy vonat. A villanyok fűzerei ragyogtak az utcák során. S úgy lüktetett a mellükben a szívük, mint a ritmus valami régi-módi, imádságos, bizakodó versben.

Spanyol nemzeti lobogó a Franciaország felé eső határon

Franco tábornok csapatai elfoglalták az Aran-völgyét. A spanyol köztársaság panasza a Népszövetség előtt

Salamancából jelentik: A spanyol nemzeti csapatok szerdán elfoglalták az Aran völgyét. Franco tábornok csapatai délelőtt 10 órakor érintkezésbe léptek a francia határőrséggel. Délután 1 órakor a franciaországi Pont du Roiba vezető hídron spanyol nemzeti gépkocsi jelent meg. A kocsi 15 falangista szállt ki és üdvözölte a francia őrséget. A csoport vezetője a következőket mondta:

— Az aranvölgyi határőrházat a Franco-kormány nevében átvettem. Parancsnokunk ezer-ezer főből álló csapatot küldött a völgy megszállására. Schol sem találtunk ellenállásra, bár felszerelésünk olyan, hogy a legelszántabb ellenséggel is felvettük volna a harcot.

A csapatok ezután kitűzték az őrházra a spanyol nemzeti lobogót.

A barcelonai kormány bonyodalmakat akar előidézni az Olaszországgal való kiegyezés meggátolására

Párizsból jelentik: Nemzetközi politikai körökben határozottan rosszallják azt a diplomáciai lépést, amelyet a barcelonai kormány tett a Népszövetségnél a spanyolországi olasz és német beavatkozás miatt. Francia politikai körök valószínűnek tartják, hogy a spanyol köztársasági kormány bonyodalmakat akar a Népszövetség tanácsülésén előidézni és egyedüli célja az, hogy megnehezítse a keletafrikai olasz hódítás elismerését. A francia sajtó elítélően ír a barcelonai kormány lépéséről. A „Tems” szigorúan megleekézteti a köztársasági kormányt.

— Mindenkinnek tudnia kell, — írja töb-

bek között, — hogy a Népszövetség a spanyol polgárháborút belügynek tekinti. A semlegességi egyezmény értelmében csak a londoni bizottságnak van joga arra, hogy a beavatkozás ügyében döntéseket hozzon. A bizottság még nem mondott le illetékességéről, a Népszövetség tehát még nem veheti át az ügyet azzal az ürüggyel, — amit a barcelonai kormány hangoztat, — hogy Németország és Olaszország valóságos támogatást követett el a spanyol függetlenség ellen. A benemavatkozás politikája mellett ki kell tartani. A kezdeményezés semmiesetre sem hozhatja meg azt az eredményt, amelyet Barcelona ettől a lépéstől vár. Senki sem engedheti meg, hogy a nemzetközi enyhülés, mely az angol-olasz meg-egyezés és a francia-olasz tárgyalások során keletkezett, veszélybe sodródjék. Mindenkinnek meg kell értenie, hogy bizonyos egyéni kezdeményezések bármilyen formában történjenek is, véglegesen időszerütlenné váljanak.

A SEMLEGESSÉGI BIZOTTSÁG PÉNZHIÁNY MIATT KIMULIK?

Londonból jelentik: A „Daily Herald” című munkáspárti lap szerint a spanyol semlegességi bizottság egy hónapon belül valószínűleg pénzhiányban kimulik. A bizottság helyzete kétségbeesítő. A tagok nem fizetik a hárallékokat és Hemning titkár bejelentette, hogy a szervezet május 15-én befejezi működését.

NÉGY HETET SZABNAK A SPANYOLORSZÁGI ÖNKÉNTESK HAZASZÁLLITÁSA MEGKEZDÉSÉRE.

Londonból jelentik: Az angol fővárosban nagy érdeklődéssel várják a benemavatkozási bizottság hétfőre összehívott ülését. Hír szerint az ülésen francia részről azt a fontos bejelentést teszik, hogy most már küldjék ki Spanyolországba azt a nemzetközi bizottságot, mely a külföldi önkéntesek hazaszállítását készíti elő. A franciák eddig ahhoz ragaszkodtak, hogy a bizottságnak 14 napon belül kézzelfogható eredményt kell elérnie, most azonban hajlandók négy hétre kiterjeszteni ezt a határidőt, hogy elegendet tegyenek az angol kívánságnak és előmozdítsák az olasz-francia közeledést.

Franco tábornok csapatai kijutottak a Földközi-tenger partjára.

Mint ismeretes, a spanyol nemzeti Aranda tábornok parancsnoksága alatt elérték a tengerpartot s elfoglalták Vinarozt, Ulldeconiát, Benicarlót s benyomultak Castellon tartományba. A fenti térképen a nemzeti csapatok eme új állásai láthatók.

A pénzügyminiszter megsértéséért katonai törvényszék elé került Urziceanu volt államtitkár

A bíróság pénzbüntetésre ítélte

Brasovból jelentik: A katonai bíróság szerdán tárgyalta Gheorghe Urziceanu, a Goga-Cuza-kormány volt belügyi államtitkárának hatóságértési perét. Urziceanu táviratot küldött Mircea Cancicov pénzügyminiszternek, aki az első Miron Cristea-kormány igazságügyminisztere is volt. A távirat tiszteletlen kifejezésekkel illette Cancicovot, mire a hatóságok elrendelték Urziceanu letartóztatását.

A tárgyaláson 14 ügyvéd jelentkezett a volt cuzista belügyi államtitkár védelmére, közöttük D. R. Ioanitu és Gheorghe Cuza volt miniszterek, valamint Vasile Prelipceanu volt alminiszter. Urziceanu hosszasan fejtegette a katonai bíróság előtt az előzményeket, amelyek a Cancicovhoz intézett távirat elküldéséhez vezettek. A tanuként kihallgatott Marcel Groapa ügyvéd elmondja, hogy a comanesti Ghicabirtok jószágigazgatója, I. Poltzer rokona Mircea Cancicovnak. Ezért Cancicov Urziceanuhoz fordult belügyi államtitkársága idején, mert a parasztok megverték Poltzer.

Mihailescu védő kéri Mircea Cancicovnak tanuként való kihallgatását. A katonai bíróság a kérést visszautasította.

Ezután Viorescu kapitány, katonai ügyész

tartja meg vádbeszédét, rámutatva arra, hogy Urziceanunak az igazságügyminiszterhez intézett távirata tiszteletlen volt, egy második távirata pedig a bírói kart érintette. Marasztaló ítéletet kért.

A védők közül elsőnek Gheorghe Cuza szólalt fel. Utoljára D. R. Ioanitu beszélt és a következő nyilatkozatot teszi:

— Fel vagyok hatalmazva Cancicov miniszter részéről annak kijelentésére, hogy ő barátja Urziceanunak és csodálkozik azon, hogyan került Urziceanu a vádlottak padjára. Végül is katonai törvényszék Urziceanu volt belügyi államtitkárát a Cancicov miniszter ellen elkövetett sértés miatt 3000 lei pénzbírságra és 1000 lei bírósági költség megfizetésére ítélte.

SÜLYOS BÜRTÖNBÜNTETÉST KAPOTT EGY MÉRNÖK

Bucuresti. Saját tud. A katonai törvényszék szerdán egy évi börtönre, 2000 lei pénzbüntetésre és 500 lei költségmegfizetésre ítélte Năthán Gábor mérnököt, mert rábizonyult, hogy titkos iratokat tartott vissza a légügyi minisztériumban viselt szolgálata hivatalos óráin túl is.

Az igazgyöngy alkonya

*

Egy amerikai hölgy kilenc évvel ezelőtt Londonban harmincezer fontnál többet fizetett azért a gyönyörű kettős igazgyöngyösrért, amelyért akkoriban nagy vetélkedés folyt a piacon. Most ugyanez a gyöngyör alig talált gazdára ötezer fontért egy aukciós tereben. Egy másik hölgy néhány esztendője híres szép gyöngygyakancát tízezer fontra biztosította, amikor az ékszer elveszett, a biztosítótársaság úgy érvelt, hogy joga van készpénz helyett az elvesztett azonos nagyságú gyógyszeremből álló nyakláncot adni. A társaság kilencezer fontos kiadástól menekült meg a természetben való teljesítéssel, mert a tízezer fontra biztosított nyakékert ezer fontért meg tudta vásárolni.

Ez a két eset élénken illusztrálja azt a krízist, amely Londonban, az igazgyöngy piac központján beállott. Az igazgyöngy mai ára alig egytizedét teszi annak, amit még egy évtizeddel ezelőtt fizettek a tenger mélyéből felhozott gyöngyökért. A gyöngy piac válságát nem a világkrisis idézte elő, s még az sem okozta, hogy a gyöngyviselés kiment volna a divatból. Egyszerűen az történt, hogy a tenyésztett gyöngyök mind nagyobb tömegben jelennek meg az ékszerpiacon s fantasztikus konkurrenciát támasztanak. Tizenöt esztendővel ezelőtt ismeretlen fogalom volt még a tenyésztett gyöngy, akkoriban csak valódi, úgynevezett keleti nemesgyöngyöt és hamisat ismertek. Ez az utóbbi rendszerint üvegből készült, olvasztott gyöngyhárral vonták be, de már messziről látszott rajta, hogy hamis. Túlságosan szabályos, kerék és tökéletes volt, amellelt könnyen eltört s a fedőréteg is gyorsan lepattogott az üvegről.

A japánok és kínaiak azonban már harminc évvel ezelőtt kísérleteztek a gyöngyök mesterséges tenyésztésével. Abból indultak ki, hogy az igazgyöngy nem más, mint betegség, amely a Pearl Oyster osztriga fajtát támadja meg. Megpróbálták tehát ezt a betegséget mesterségesen előidézni úgy, hogy idegen anyagot tettek a gyöngyosztriga kagylójába. A gyakorlati

megoldás sikerült is, a baj csak az volt, hogy az első tenyésztett gyöngyököt nem tudták értékesíteni, mert a szemek kicsinyek voltak, túlságosan formátlanok, kekes színárnyalatuk pedig elárulta, hogy születésüket befolyásolták.

A szívós japánok, persze, nem hagyták abba a munkát, tovább kísérleteztek, új rendszereket dolgoztak ki s rájöttek, hogy megfelelő fogások segítségével két osztrigából egy nagy gyöngyöt lehet kitermelni. Nyolc évvel ezelőtt már paera hozták az első ilyen félig mesterséges gyöngyösort, s ennek értékesítése könnyvaden sikerült is. Ettől az időtől fogva megindult a tenyésztett gyöngy térhódítása. Erre jobb és tökéletesebb gyöngyösrök érkeztek a londoni tőzsdére, amely együttal az angol nemeskőpiac központja is. A régi tapasztalt szakértők eleinte még könnyen felismerték a tenyésztett gyöngyöt, a közönség azonban régen nem tudja már megkülönböztetni egymástól a kettőt.

Három évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett Londonban egy igen szép gyöngyör, amelyet a legszavahibetőbb szakértők valódnak nyilvánítottak, de hamarosan kiderült róla, hogy tenyésztett gyöngyökből való. Természetesen az ékszerészek között érési riadalom támadt, a nagy cégek konferenciát hívtak össze, hosszasan tanácskoztak s a tanácskozás eredményeként laboratóriumot állítottak fel. Ebben a műhelyben bizonyos komplikált próbák után meg lehet állapítani a két gyöngy közötti különbséget, ez azonban már tulajdonképpen semmit sem jelent gyakorlati szempontból.

A világpiacon forgalomban lévő jömnőségű tenyésztett gyöngy annyira tökéletes, hogy az igazítói való megkülönböztetése szinte problémátikus s ez a tény szülte a krízist, no meg az, hogy a tenyésztett gyöngy alig kerül egytizedébe az igazi árának. Persze, ez az egytized még nagy summa. A tenyésztés termelési költségei, annak ellenére, hogy Japánban az igazgyöngyöt tudományosan megalapozott tervgazdálkodás szerint tenyésztik, még mindig magasak.

Mount Everest 1938

A következő hónapban próbálja meg a hetedik Mount Everest-expedíció, hogy felkusszon a föld legmagasabb csúcsára. Ennek sikerül talán elérnie az óhajtott célt. A huszas években háromszor próbálkoztak a Mount Everest meghódításával: Mallory és Irvine, az expedíció vezetői meghaltak a hőmezőkön. 1933, 1935 és 1936 szintén meghozták a legnagyobb alpinisztikai teljesítményre áhítozókat a rongbuki szerzetesrend kolostorának kapuja elé, ahonnan búcsút vettek az emberlaktá vidéktől, hogy elkezdjék szívós hadjáratukat a gögösen égbefuró hegycsúcs ellen. A hadjárat szó nem véletlen, pontosan kidolgozott, katonai tervvel indultak mindig utnak ezek a híres expedíciók és az utolsó kísérleteknél népes táborral is, ami azonban inkább károsnak bizonyult.

Eppen ezért a mostani expedíció vezetői: Shipton és Tillman más alapelvek szerint szervezik meg „kirándulásukat”. Minél kevesebb ember, minél könnyebb felszerelés, egyszerű étel a gyomrokban és a teherzsákokban! Csak a legszükségesebbet — ez a jelszó. Így lehet egyedül biztosítani az expedíció hajlékonyságát és teljesíthetőségét. Amint látjuk itt is, akár csak a hadviselésben, az új stílus: nagy tömegek nehékes előhaladása helyett, kis, gyorsan mozgó egységek. Mindössze hét ember indult most el a Mount Everest meghódítására. Hat közülük már hivatásosnak mondható hegymászó, a hetedik orvos. Különböző szinten kitűnő alpinista. Rádió nincs. A szállítást irányító tiszt — eddig elmaradhatatlan résztvevője az expedíciónak — szintén hiányzik. Katonai kísérletet sem visznek magukkal Shipton és Tillmann, csak egy tolmácsuk lesz arra az időre, amíg lakott vidéken haladnak át, Tibet hegyoldalain és völgyeiben.

A téli viharok után, de még a nyári monszun beköszöntése előtt kell a hegymászóknak kitűzött céljukat elérniük. A nyári havazások is megakadályozhatják az előrejutást. Az időjárás rövid, kedvező periódusának kifogása és lehető teljes kihasználása egyik legnehezebb szerencsepróbája a vállalkozásnak. Prémis eszkimóöltözetben haladnak majd előre az expedíció résztvevői. A táplálkozásnak egyik legfontosabb eleme lesz a nagy magasságokban a csokoládé. Szárak, fagyasztott, borsos és fűszeres bifsztek a másik. Mindkettő izletes, könnyű és tápláló. Dobozos konzerveket keveset visznek magukkal, mert ez állítólag nem felel meg. A hegymászás irtózatoss fáradalmi közben és után inkább undort kelt és az étvágyat nem csillapítja igazán.

A legnagyobb kérdés: az oxigén. Ennek az expedíciónak tagjai, éppen úgy, mint a meg-előzők, ellene szavaztak. Az oxigéntartályok súlya legalább 15 kilogramm és a hegymászó nem akarja ezt magára cipelni, amikor hozzá még azt sem tudhatja, hogy a ritkított levegőben elég oxigént szolgáltatnak-e majd a súlyos tömlők és elegendő ideig-e? Ennek ellenére is, a szakértők azt hiszik, hogy a hegymászóknak végül mégis be kell majd adni a derekukat, mert a Mount Everest-csúcs elérése oxigén használata nélkül, szerintük, lehetetlen. A tudósok azon a véleményen vannak, hogy a Mount Everest magasságaiban a hegymászó elajul, olyan hirtelenséggel, hogy még rosszulletet sem tapasztal előbb. Egyik pillanatról a másikra bekövetkező öntudat elsötétülésekkel kell számolnia és a veszélyes hegycsúcs turistájának még arra sincs ideje, hogy valamilyen védekezéssel eljen a lezuhanással szemben. A hegymászók viszont azt állítják, hogy a tudósok tévednek, mert az emberi természet alkalmazkodóképessége sokkal nagyobb, mint feltételeznék.

Ilyen gondok és remények között indul utjára a hetedik Everest-expedíció. Mert a végsőkéig leegyszerűsítve a csodákat, úgy látszik csak két veszélyes megkísérlés van, amelynek az ember nem tud soha ellenállni — a mélysége és a magassága. Még jó, hogy a legtöbbben nem kerülünk felük szembe és itt élhetünk a kényelmes, otthonos lapályon.

Május 5, ez az utolsó jelentkezési határidő az **Eucharisztikus Világkongresszusra.**

Ellátásos utast csak április 25-ig lehet felvenni.

Vizsgálat tárgyává teszik Codreanu szerepét Duca meggyilkolása körül

A minisztertanács is foglalkozott a Vasgárda irat-csomóival

Bucuresti. Saját tud. A „Curentul“ a következőket írja a volt Vasgárda székházaiban eszközölt felfedezésekkel kapcsolatban:

A felfedezések mély hatást váltottak ki a közvéleményből. Az ügy terjedelmes iratcsomóját a kormány a tegnapi este tartott minisztertanácson alaposan átvizsgálta. A levél, amelyet a volt szélsőjobbaldali mozgalom vezére írt, megvilágítja a módszereket, amelyeket ez az alakulat úgy a propaganda, mint más célra vezető eszközök tekintetében magáévá tett. Az a tény, hogy ez a levél Belimachenak is szólt, aki később egyike lett Duca gyilkosainak, a vizsgálóközegeket arra bírta, hogy új megvilágításban tegyék vizsgálat tárgyává a Duca meggyilkolására vonatkozó tényköriülménye-

ket, s újból megvizsgálják a Vasgárda mozgalom vezetőjének erkölcsi felelősségét. Egyébként ebben a kérdésben rövidesen hivatalos közleményt fognak kiadni, amely felvilágosítást nyújt mindazokra a megállapításokra vonatkozólag, amelyeket az illetékes tényezők a talált bizonyító anyaggal kapcsolatban tettek.

Itt említjük meg, hogy a Botosani-ügyészség felség sértés vádjával eljárást indított Dimanski kereskedelmi iskolai növendék ellen, akít az ügyészség átíratára ki is csaptak az iskolából.

A fővárosban egyébként szerdán egész nap és az éjszaka folyamán is több, mint 1000 egyént őrizetbe vettek. Legnagyobb részüket vidékre fogják küldeni, mert semmivel sem tudják igazolni fővárosi tartózkodásukat.

RENDES SZÉKLET

egyike a szervezet legfontosabb funkcióinak. Ha a bélműködés szabályos és tökéletes, az egész szervezet kifogástalanul, jól működik, a közérzet jó, a munkaképesség növekszik. A rendes széket az ARTIN dragée idézi elő. Ez a kiváló hashajtó nem okoz görcsöket, a szervezet még huzamos használat esetén sem szokja meg és hatása állandóan egyforma.

Rendes széket ARTIN dragée révén!

A Dr. WANDER tízeme készítménye.

Enyhült a feszültség az európai tőzsdéken és a pénzpiacon

Németországgal határos államokból nagymennyiségű aranyat szállítanak Amerikába. — Jelentés a pénzpiacról és a tőzsdéről

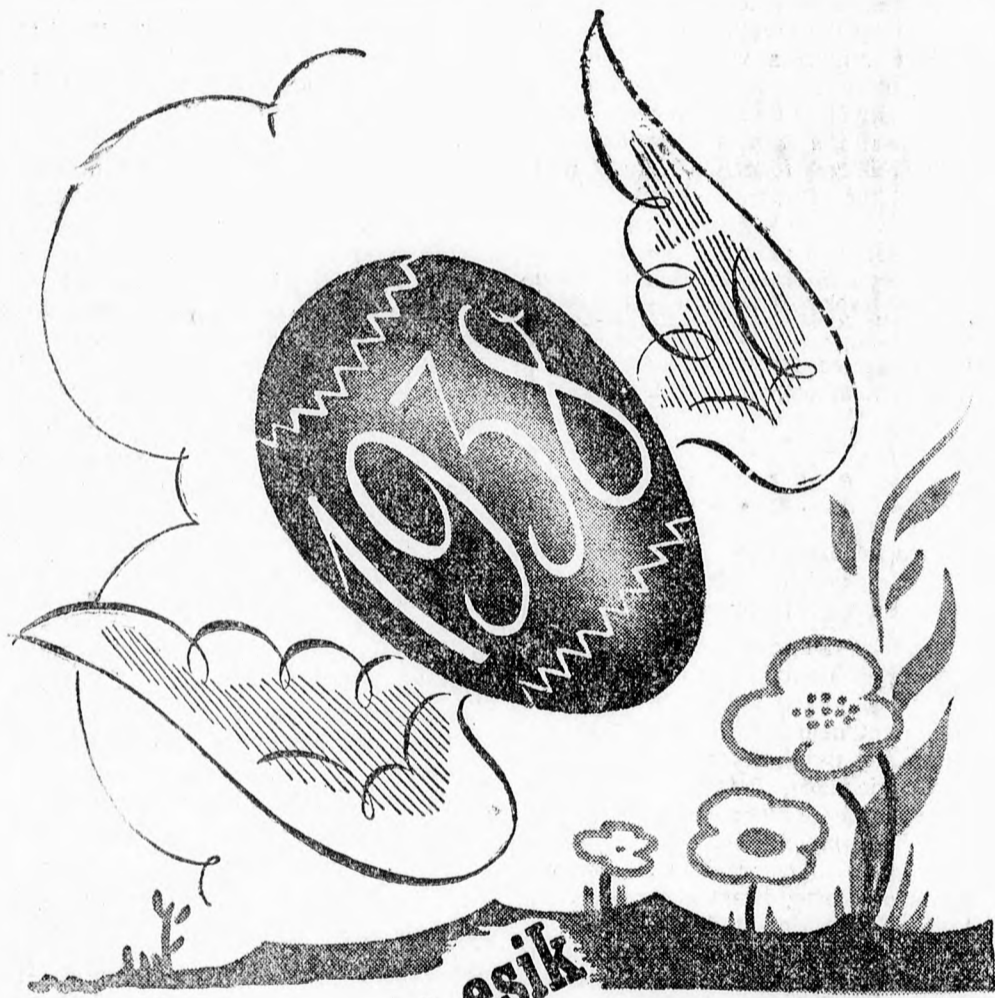
Az angol—olasz előzetes megegyezés hírére és a francia belpolitikai válság likvidálása után némileg enyhült a nyugati tőzsdéken és a pénzpiacokon az a nyomott hangulat, ami az osztrák—német Anschluss óta Európa-szerte mutatkozott.

A nyugateurópai tőzsdéken a fémek árai továbbra is tartottak, a többi nyersanyagok arainak hullámzása tovább tart. Ausztria pénzügyi helyzetének egységesítése és átszervezése sokkal nehezebben halad előre, mint azt Berlinben az Anschluss napjaiban gondolták. A jelenlegi schilling-márka paritás nem bizonyult minden vonatkozásban alkalmazhatónak és éppen ezért a Reichsbank vezetősége nem is tartja azt véglegesnek.

Az európai aranyak Amerikába való vándorlása változatlanul tart. Az elmúlt hetekben Newyorkba hetenként átlag százmillió dollár értékű arany érkezett Európából. Az összes Európából Newyorkba menő hajók jelentős arany mennyiségek szállítására kaptak megbízásokat. Ennek az aranyak tekintélyes hányada Londonból került ki, de nagy mennyiségeket indítottak útnak Amerika felé a Németországgal határos európai államokból is.

A nemzetközi devizapiacokon az összes nemesfémek, de különösen az arany iránti kereslet tovább fokozódott. Zürichben a közép-európai valuták közül változatlan a schillingbankjegy 60-as árfolyama, a pengőbankjegy 75—76-ra, a csekkorona bankjegy 13.70—13.90-re lanyhult a zürichi magánforgalomban. A zürichi magánforgalomban 2.12—2.22-es árfolyamon jegyzik. Budapesten változatlanul 2.50—2.80, Prágában 16.20—16.50 a leibankjegyek árfolyama.

A bucuresti magánforgalomban a nyugati valuták árfolyama szilárdabb, a közép-európai valutáké lanyhább.

Husvét egyszer esik egy esztendőben...

BÉKÉT, BOLDOGSÁGOT ÉS JÓKEDVET ÁRASZT az EMBEREK KÖZÖTT.

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK SZERENCSEJE MINDEN HÓ 15.-ÉN VISSZATÉR, hogy az egész országban örömet terjesszen és szétfosszon TIZMILLIÓKAT.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Az irgalmasság kalandorának regényes pályafutása

a Vörös Kereszt alapításától a Nobel béke-
díjon át a — szegényházig

Nemrégiben tárgyalták Genfben a Vörös Kereszt újjászervezésének és megújításának ügyét s ebből az alkalomból ismét felelevenedik a nagyszerű intézmény alapítójának kalandos, különös élete. Erről szól az alábbi cikk:

Ha a regényes életrajzok nem lennének az újabb időben annyira divatosak, fogadást lehetne tenni, hogy a művelt nagyközönség jelentős része nem tudta volna, ki volt Henry Dunant. A nagy világlexikonok is három-négy sorban intézik el, pedig Dunant a világtörténelem egyik legnagyobb és legmesszebbre szétágazó emberbaráti intézményét hozta létre.

Mindenki ismeri a Vörös Keresztet. Attól kezdve, hogy 1864-ben megkötötték az európai nagy államok az úgynevezett *genfi megegyezést*, amely az emberszeretet munkáját végző Vörös Keresztet nemzetközi védelemben részesíti minden körülmények között, ez az intézmény behálózta az egész világot. Lázmérője a beteg emberiségnek: megjelenik mindenütt, ahol ember támad emberre, nemzet nemzetre fegyverrel, ahol a természet szörnyű csapásai egész vidékeket sújtanak, ahol segíteni lehet szenvedő embereken.

Genf egyik legelőkelőbb patricius családjából született 1828 május 8-án Henry Dunant. A patinás, ódon városban, a Szent Péter katedrális tornyai alatt meghúzódó ősi házban a legjobb nevelést nyerte, hiszen Genf mindenkor az iskolák városa volt. Minden érdekelt, de talán éppen ezért *hajlott a szertelenségekre és kalandokra* és nem elégítette ki szülővárosának kissé konzervatív, megfontolt és megle-

hetősen egyhangú élete. Egészen fiatalon még, amikor kalandvágytól hajtva elkerült Észak-Afrikába, Algirba, ahol akkor kezd nagyobb lendületet venni a francia terjeszkedés. Első északafrikai tartózkodása végzetessé vált egész életére.

1850 körül visszatér szülővárosába. A fiatal emberek érthető és megbocsátó túlzásával mesélgeti barátainak és ismerőseinek — közöttük a genfi pénzügyi legtekintélyesebb képviselőinek is — Algirban szerzett tapasztalatait. *Kellemes, megnyerő modorú, halkszavú és szíves elbeszélő.* Nem csoda, hogy amikor a nagy szabású pénzügyi lehetőségekről beszél, felhívják rá a pénzemberek is és hamarosan 500.000 frank alaptőkével részvénytársaságot ütnék össze arra a kis, alig 50 holdas bérletre és a bérleten újjáépített malomra, amely Dunant vállalkozásának a kezdete. Félmillió svájci frank akkor is szép pénz volt, de csakhamar kevésnek bizonyult, mert a vállalkozást egyik csapás a másik után éri. Rablók elhajtják a telep marhaállományát, a termés nem sikerül és ami a legfontosabb, a francia kormány nem adja meg a *kért koncessziókat*. A kimutatandó sikerek helyett ekkor Dunant a szárnyaló fantáziája segíti ki: visszatér Genfbe, ékesszólásával nagyszerű sikerekről számol be és *felemelteti az alaptőkét egymillióra*. A bajok azonban csak egyre nőnek. Dunant most már mindenfelé kapkod. Azzal is megpróbálkozik, hogy III. Napoleontól kérjen segítséget. Az udvari intrikák azonban nem engedik a császár színe elé.

Halottak nyomán új élet felé...

Közben olyan világesemény történik, amely életét új vágányon indítja el. 1859 június 25-én vívják meg a század egyik legvéresebb csatáját Solferinónál. Százötvenezer francia és kétszáz-ezer osztrák-magyar katona maradt a csataterén. A körülmények láncolata úgy hozza magával, hogy Dunant közvetlenül az ütközet után végigjárja a csatateret és megborzadva szemléli az eléje táruló rettenetes látványt. Mint a letarolt mezőn a kék, úgy fekszenek halomban a solferinói síkon halottak és sebesültek és senki sincs, aki temetne vagy a sebesültek kínjain enyhítene.

Ez a látvány újabb fordulatot hoz Dunant életébe.

Annyira felháborodik a háború borzalmainak láttára, hogy nyomban felhagy az algiri üzlettel, nem törődik azzal, hogy honfitársainak mennyi pénze fekszik benne, hanem hónapokra bezárkózik az ősi házba, gondolkodik, gyötrődik, ír és néhány hónap elteltével, 1862-ben megjelenik híres füzet, a „*Solferinói emlékek*.” Igénytelen kis füzet, alig néhány iv. de hamarosan bejárta egész Európát. Olvasták mindenfelé, szalónokban és minisztériumokban, a királyok és császárok palotáiban. Harangkongás volt ez az írás és kopogtatás az emberi lelkiismeret ajtaján. Dunant azonban nem elégedett meg az irodalmi sikerrel. Mozgalmat akar és 1863 február 9-én Genf legregibb klubjában gyűlést tart, amelyen igen előkelő emberek ülnek össze, hogy meghallgassák javaslatát, olyan állandó bizottság alakítására, amely a háborúban megsebesült katonák segítségét tűzi ki célul. Ez volt a Vörös Keresztmozgalom magva, amelyet Dunant 1864-ben megjelent újabb könyvével „*Testvériség és nem-*

zetközi szeretet a háború idején” támasztott alá és amelynek eredményeként létrejött ugyan ennek az évnek őszén a genfi konvenció.

Közben azonban Dunant magánélete nem a legszerencsésebben alakult. Az algiri üzletek egyre zavarosabbak. Hiába tárgyal *MacMahon-nal*, a koncessziókat nem sikerül megszereznie. Csőd fenyeget. De ugyanekkor már a világ minden tájáról jelentős összegek özönlenek hozzá. Felrázta a világ lelkiismeretét. *Mindenki segíteni akar, hogy megszervezhesse a Vörös Kereszt intézményét.* Az „irgalmasság kalandora” az így befolyt pénz jelentős részét az algiri üzletek szanálására fordította, családja is jelentős összegeket áldoz, de a vállalkozást nem lehet megmenteni: bekövetkezik a csőd és minden idők egyik legnagyobb emberbaráti intézményének megalapítója, Henry Dunant *fillér nélkül menekülni kénytelen Genfből.* Üldözi

polgártársainak gyűlése, akik nem felejtik el az afrikai kalandot. Dunant országról-országra menekül, ellenségei pamfletet adnak ki ellene, amelyet megküldenek minden barátjának és ismerősének. Az ajtók sorra bezárulnak előtte.

Negyven esztendeig vándorol most a világban. Az első húsz esztendőben hihetetlen nélkülözéseken és megpróbáltatásokon megy keresztül. Már 1867-ben lemond a Vörös Keresztben viselt tisztségéről és jóformán az országutak vándora. *Ruhája rongyos, sokszor a napi betevő jatatja sincs meg.* Aki azeiótt királyokkal és jóformán minden európai állam külügyminiszterével tárgyalt, a legragyogóbb szalónokba volt bejáratos, most Párizs valamelyik hídja alatt húzza meg magát, dideregve, rongyokba burkoltnan, éhesen.

Később néhány régi barátja mozgalmat indít érdekében és ennek hatására a cári udvar havi 100 frank kegydíjat szavaz meg. Más honnan is kap kisebb-nagyobb összegeket s élete hátralévő része már nyugodtabban, ha nem is jólétben, de legalább a mindennapi gond nélkül telik el.

1901-ben aztán váratlan szernese éri. *Megkapja a Nobel-békedíjat*, amelynek hatalmas összege most már valóban nyugodt öregkort biztosíthatna neki. De visszatér a múlt. A régi algiri üzleteknek vesztesei már többé-kevésbé ott pihennek a *Plain Palaise*-temető sírkövei alatt. Örökösök és az igénypörök áradata indul meg a Nobel-díjért. Harminckét esztendő telt el, *de a pénzéhes genfi plutokraták nem felejtették és a Nobel-bizottság így nem adhatta ki a díjat.* Visszatartották és csak jóval Dunant halála után osztották szét különböző jótékony intézményekre.

A genfi könyvpiacra most 450 oldalas regényes életrajz jelent meg és ebben F. *Gigon* svájci író festi le élénk színekkel honfitársának, a teljesen elfeledett Henry Dunantnak kalandos és megrázó életét. A regényes életrajz irodalmi formájának megengedett eszközeivel el az író: a színeket néha túlélénken, néha túlkomoran rakja fel hősenek megfestésénél, de alapjában ragaszkodik a történelmi adottságokhoz. Nem is lehet mást, mert nem nagyon régi közéleti szereplőről ír, akinek munkássága annakidején sokat foglalkoztatta a sajtót, sőt akiről még életében könyv is jelent meg.

Gigon könyve mindenesetre egyike a legmegrendítőbbnek. Változatos cselekménye mellett megkapó lélektani eszközökkel ábrázolja ezt az érdekes gondolkodású és életű embert, akit a szerző találóan nevezett el az *irgalmasság kalandorának*. Kétségetelen, hogy Dunant egész élete a jónak és rossznak, a jótékonyagnak és csalásnak, a nagyvonalú, nemes elgondolásoknak és a kalandorságnak olyan keveréke, amelyből csak a legfinomabb lelki gyvizsgálat tudja az egyes alkotórészeket kielemezni.

Henry Dunant 1910 október 30-án halt meg *szegényházban!* A világ elfelejtette, szülővárosa kitagadta, a Vörös Kereszt szegyenkezett miatta. Az „irgalmasság kalandorának” nagyszerű munkája élt és virágzott, terebélyesedett és terjedt, de létrehozója és elgondolója feledésbe merült. Ebből emeli ki most E. *Gigon* romantikus regénye

L. I.

Itt a tavasz!!!

Forgalomba kerültek a márciusi sörök!!!

DREHER HAGGENMACHER

különlegességei

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belsődon: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postafutarképzéskénti csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Cluj szerkesztő: **Sulyok István**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északi, eszakkaleli szél, változó felhőzet, helyenként eső, havas eső, a hegyeken hó, éjjel, főként nyugaton fagy, a nappali hőmérséklet alig változik.

A KIRÁLY INFLUENZABAN KÖNNYEBBEN MEGBETEGEDETT. Bucuresti. Saját tud. A király betegségről ismét hivatalos orvosi közlést adott ki az udvari marsalli hivatal. Eszerint öfolsége könnyű természetű influenzája rendes lefolyása. Szerdán reggel a lár 37,3, este 38,2 volt, mérsékelt köhögés, normális lélekvizelés. Az orvosi jelentést Mamulea udvari orvos írta alá.

ÚJABB RENDELKEZÉSEK A KÖTELEZŐ EGYHÁZI ESKÜVŐRŐL. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A fővárosi lapok a következő értesülést közlik: A vallásügyi miniszter átiratot küldött az igazságügyminiszternek, amelyben az anyakönyvi aktusok felülvizsgálását kéri, az alkotmány huszadik szakasza alapján, amely szerint a polgári házasságkötéseket az egyházi esküvőnek meg kell előznie.

Egyházi kinevezések és áthelyezések. Timișoara. Saját tud. Pacha Ágoston dr. megyéspüspök Koch János eddigi recasi káplánt Brestovata plébánosnak nevezte ki. Kubinger István brestovati plébánost Nevrinceára helyezte át, ahol a plébánia az utóbbi időben betörtetlen volt. Vóó Péter ujmisés Recason lett káplán. Borsoas Laicos caicovai káplán ugyanilyen minőségben Peciu-l-noura, Balog István peciu-l-noui káplán pedig Gataiara került.

HÁZASSÁG. Húsvét harmadik napján a haragitaaljai kis székely város társadalmának két kedves, fiatal tagja esküdtött örök hűséget egymásnak; So may János, a mercurea-ciuci román. kat. főgimnázium tanára vezette oltárhoz Papp Ibikét, Papp János főgimn. igazgató és neje bájos leányát. Az esküvő a kat. főgimnázium kápolnájában folyt le a pompásan felvirágozott oltár előtt, nagyszámu és előkelő vendégek jelenlétében. Az esketési szertartást dr Csipak Lajos kanonok, főgimn. tanár, finevelő intézeti igazgató végezte. Ugyancsak ő mondott hatóságos, szép beszédet a házasság szent-ségének napjainkban való jelentőségéről. A fiatal házasságok és örömszüloket valósággyal elhalmozták jókívánásokkal és ajándékokkal. Tanuk voltak, a vőlegény részéről: Somay Rezső, a menyasszony részéről: dr Buzás Márton.

Zürichi zárlat. Párizs 13.64, London 21.68 egy-negyed, Newyork 434 fél, Brüsszel 73.32 fél, Milánó 22.85, Amszterdam 241.77 fél, Berlin 174.82 fél, Bécs — schilling 60.50, Prága 15.12, Varsó 82, Belgrad 10, Bucuresti 325.

ELGÁZOLT A VONAT EGY FALUSI SZEKERET. Székesszék. A határában a székesszék városi személyvonat elütött egy szekeret. A szekér négy utasa közül kettő meghalt, kettő megsebesült.

NEM ENGEDÉLYEZTEK A CIUCSUMULEUI KILENCKEDDI BUCSUK HEGYI KÖRMENETET. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A ciucsumuleui Szent Ferenczendi zárda emberemlékezet óta, minden húsvét után, kilenc kedden át, úgynevezett „keddi bucsu“-kat rendezett Szent Antal tiszteletére. A búcsúkkal kapcsolatosan, jó idő esetén, körmenetet is vezettek a ferences atyák a Kis Somlyó hegyére, az ottlévő Szent Antal kápolnához. Az ostromállapotra való tekintettel a zárda vezetősége kérést terjesztett elő a helybeli helyőrségparancsnok-sághoz a körmenetek engedélyezése végett. A helyőrségparancsnokság azonban a körmenetek megrendezését az idén nem engedélyezte.

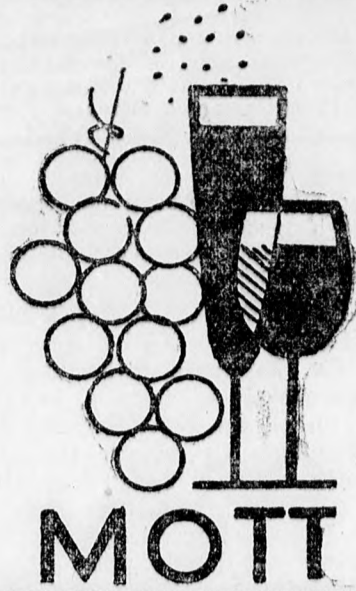
Uicic dr belgrádi érsek a radnai kegyhelyen. Timișoara. Saját tud. Uicic József dr belgrádi érsek, aki — mint jelentettük — Pacha Ágoston dr megyéspüspök látogatására Timișoara-ra érkezett, szerdán autón a radnai kegyhelyre utazott. A kegyhelyre Waltner József dr timișoara-i kanonok, püspöki irodaigazgató kísérte. Radnáról Lugojra utazott, hogy ott Balan Jean dr görög katolikus püspököt, volt tanútársát felkeresse.

A LENGYEL KERESKEDELMI MINISZTER BUDAPESTEN. Budapestről jelentik: Ulrich lengyel kereskedelmi miniszter hivatalos belgrádi útjáról hazatérve, a szerdai napot, mint magánember, Budapesten töltötte.

Aranymise. Timișoara. Saját tud. A jugoszlávai Törökbecsén most tartotta Ambrus Artur dr főesperes-plébános ünnepélyes keretek között jubileumi aranymiséjét. Ambrus dr radnai születésű és Törökbecsén harmincnégy év óta működik. Timișoaráról Rech K. Géza apatplébános jelent meg az ünnepségen s ő tolmácsolta az ünnepeltnek a timișoara-i egyházmegyei papság üdvözlését.

HONVÉDELMI SZEMPONTBÓL FONTOS INTÉZMÉNYEKTŐL EGY KILOMÉTERES KÖRZETBEN NEM SZABAD ITALT MERNI. Bucuresti. Saját tud. Egy 1937-ben kiadott rendelet-törvény alapján a hadügyminisztérium azzal a kéréssel fordult az egyedárusítási vezérigazgatósághoz, hogy a szeszital-elárusító helyeket, amelyek a honvédelemmel kapcsolatos ipartelepektől egy kilométeres körzetben vannak, zárassa be. Az egyedárusítások vezérigazgatósága ennek alapján megkezdte azon elárusítóhelyek táblázatainak az elkészítését, amelyek bezáratása rövidesen megtörténik azokról az állomásmelletti szeszital-elárusító helyekről, amelyek a vasúti állomásokon vannak s amelyek a rendelet-törvény hatálya alá esnek. A hadügyminisztérium majd külön intézkedik.

Sikkasztás miatt vád alá helyezték a satumarei fogház igazgatóját és főkönyvelőjét. Saját tud. Az igazságügyminiszter április 15-i hatállyal felfüggesztette állásából dr Burcus Traiant, a satumarei fogház igazgatóját, valamint Márcus Cornel főkönyvelőt. A miniszteri határozatot tüzetes vezérfelügyelői vizsgálat előzte meg. A fogházak vezérigazgatóságához néhány hónappal ezelőtt névtelen feljelentés érkezett, amelyben a feljelentő részletesen kimutatta, hogy a fogház hol, mennyi fát vágatott fel és az elvégzett munkáért mennyit szedett be. A Satumarera érkező vezérfelügyelő a prefekturától gépkocsit kért és azzal végigjárta a feljelentésben feltüntetett címeket. A fogház által kibocsajtott nyugtákat magához vette és ezekkel megjelent a fogházirodában. A pénztárkönyvekből megállapította, hogy a beszédett összegeknek csak egy hányadát könyveiték el és az ellennyugtákat is meghamisították. A vizsgálat a hiányért dr Burcus igazgatót és Márcus főkönyvelőt tetten felelőssé. A minisztérium utasításához híven, az ügyészség a két főtisztviselő ellen közpénzek el-sikkasztása címén vádiratot készített és az iratokat a vizsgálóbíróhoz áttette. Az ügyben még szenzációs fejlemények várhatók.

Feljegyzések

A szenzáción, mit az új francia kormány nagy parlamenti győzelme jelentett, már át-léptek az események. Ma az olasz-francia tárgyalások izgatják a világ képzeletét. A külföldi lapokból azonban most hontakozik ki a kép, amit ez a nagy győzelem tulajdonképpen jelent.

Annyi minden történik mostanában egyetlen napon, az események pedig oly gyorsan követik egymást, hogy néhány napos fordulatok úgy tűnnek, mintha a messi multbéli történetek volna. Ebből a multból kell ki-halásznunk most a francia kamarának bizalmi szavazatát, amely 576 szavazattal 5 ellenében teljhatalmat adott a Daladier-kormánynak. „Szinte Hitler is utóléte a francia egység-kormány, — írják a lapok, — mert ez a bizalmi szavazat 99.31 százalékos többséget jelent.”

Jelent azonban egyebet is: a népfronti kormányzás teljes bukását. A tulajdonképeni szenzáció pedig ez. Az új francia kormány külpolitikáját a programbeszéd egyetlen mondatával lehet a legjobban jellemezni: „Valamennyi néppel békét akarunk, — mondotta Daladier, — tekintet nélkül arra, hogy azok milyen politikai uralom alatt élnek.” Ezzel véget ért az a politika, mely jel-szavak és ideológiák alapján állott és kész volt arra, hogy e jelszavak parancsa szerint irányítsa népének nemzetközi magatartását. A francia népfront bukása ott kezdődik, hogy ezt a programot megszavazták a kommunisták és a szociálisták. Tárgyilagos és hűvös svájci hangok szerint ez azért történt, hogy a tömegek szemében az új francia kormány a népfront művének lássék és a népfronti egység látszatát keltsék.

Mindössze öten szavaztak a kormány ellen és nem érdekeltlen tudni azt, hogy az öt közül ketten Huber és Maurer képviselők — elszántsá autonómisták voltak, akik hitvallásukat nem tudták összeegyeztetni azzal a nemzeti egységgel, amelyet Daladier hirdetett.

A népfront bukásánál csak Blum Leó politikai személyiségének bukása nagyobb. Akik tegnap rajongtak érte, ma hű és vakmerő embernek nevezik, aki semmiképpen sem tudta megérteni a francia nemzet sorskérdéseit, a maga személyének és pártjának sikereit fölébe helyezte a francia nemzet érdekeinek, vakmerőségében pedig odáig elment, hogy a maga személyiségét alkalmasnak vélte arra, hogy mögöttesen a franciák nemzeti egysége kialakulhasson.

A kommunisták és szociálisták támogatása ellenére — ami csak taktikai és időleges jelenség — az új francia kormány így a szó mélyebb értelmében jobboldali, mert feltétlenül és céltudatosan nemzeti. Békét és megegyezést keres azokkal az országokkal is, melyekkel a népfront szóba sem akart állani: Olaszországgal és Németországgal. Mély értelmű fordulat ez s arról beszél, amit eddig csak gúnyolódva emlegetett a világ: a nemzeti kormányzatok — nemzetközi meg-értéséről. (Skin.)

Ma éjjel

megszűnik a kézi telefonközpont

Csütörtöktől

csak az automataközpont működik

Az automata-központ ünnepélyes felavatása csütörtökön délben lesz.

* Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és beleit a természetes „Ferenc Dózsa” keserűvíz használatával által gyakran és rendszeresen kitisztíttassanak. Kérdezze meg orvosát.

Halálozás. Budapestről jelentik: Felsőpulyai Somogyi Géza, az oradeai püspökség nyugalmazott főerdőmérnöke, 70 éves korában Budapestben elhunyt. Temetése péntek délután lesz a Berepesi-úti temetőben.

ÖTSZÁZKILENCSVEN KISEBBSÉGI ITALMÉRŐ ÁLL NYELVVIZSGÁRA SATUMARE MEGYÉBEN. Satumare. Saját tud. Az itteni pénzügyigazgatóságra ma rendelet érkezett a minisztériumból, amelynek értelmében május 1-én megkezdődik a satumarei, valamint a megye körzetébe tartozó italmérők nyelvvizsgálata. A vizsga két részből: szóbeli és írásbeli vizsgából áll. A szóbeli vizsgán olvasni, míg az írásbelin néhány sort diktálás után kell írniok az italmérőknek. Az osztályozás szintén kétféle: tud, nem tud. A vizsga május 31-ig tart s a megye székhelyén a pénzügyigazgató, míg a falvakban a pénzügyi ellenőrök vizsgáztatják az érdekelteket. A miniszteri rendelet figyelmezteti a vizsgáztatókat, hogy a vizsgák eredményéről felküldendő kimutatást a valóságnak megfelelően állítsák ki, mert az elnéző, vagy igazságtalan osztályozás szigorú büntetést von maga után. A nyelvvizsgára vonatkozó rendelet egyébként Satumare megyében 579 kisebbségi italmérőt érint.

* Az új EXCELENTA Dreher-Haggenmacher havasi barna sör különlegesség már forgalomba került. Kérje mindenütt.

SULYOS SZERENCSETLENSÉG EGY KÖSZÉNBÁNYÁBAN. Anglia egyik nyugat-szkóciai köszénbányájában a drótkötelepálya leszakadt. Hat szállítókoszi lezuhant. Négy bányász meghalt, kettő súlyosan megsebesült.

Mintegy háromezer falusi székely részére küldött ki az ügyészség erdőkihágásos ügyben letartóztatási parancsot. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az ügyészség mintegy háromezer falusi székely gazdálkodó részére küldött ki a csendőrségnek kézbesítést végett letartóztatási parancsot, erdőkihágásos ügyben, jogerős büntetéseik kifizetésének megkezdése végett. Eredetileg pénzbüntetések voltak kirova az ítéletekben az erdőtürvény 59. szakasza szerint, a földművelésügyi minisztérium erdőigazgatósága javára, azonban csak nagyon kevesen voltak abban a helyzetben, hogy a bírság összegét megtudják fizetni. Pedig a büntetéseket, melyek 1938 január hó 15-ike előtti jogerős ítéletekkel voltak kimondva, az ezen a napon megjelent közkegyelmi rendelkezés értelmében tiszszázzalékkal meg lehetne fizetni. Erről azonban a lakosság kellőképpen felvilágosítva nincs. Most érkezett le az igazságügyminisztérium 34.528. számú rendelkezése az ügyészségre, amely a büntetések végrehajtását, az ünnepekre való tekintettel, május 15-ig felfüggeszti. Jól jött tehát az érdekeltektől lakosságnak ez a türelmi rendelkezés, amely módot ad arra, hogy a kirovott pénzbüntetéseket tiszszázzalékkal eddig az időig lefizesse és így mentesüljön az elzárás büntetése alól.

A TÓBA ZUHANT ÉS ELMERÜLT EGY UTASOKKAL ZSUFOLT GÉPKOCSI. Berlinből jelentik: A középnémetországi Waldheim-ből mellett húzódo országúton a nagy hóvihárban egy utasokkal zsufolt gépkocsi a tóba zuhant és elmerült. Az utasok — akiknek száma ismeretlen — valamennyien a vízbe fulltak.

Betörők kifosztottak egy falusi kereskedést. Târgu-Săuceș. Saját tud. A Treiscaune megyei Ojduła községben különös és vakmerő betörés történt. A falu egyik legjobb kereskedését, a Náguly Gergely fűszer és vegyes üzletét éjszaka ismeretlen tettesek feltörték s onnan kb. 50 ezer lei értékű talp, bőr és fűszerárut loptak. A betörést csak reggel vették észre. — Ugyanezen a héten Bretcuban Stan kereskedőnél is megpróbálkoztak hasonló betöréssel, de a tulajdonos éberségén a betörés megghiúsult. Valószínűnek látszik, hogy egy szervezett betörőbanda követi el a megye felső részén gyakori betöréseket.

Ötven méter mélységbe zuhant egy ácsmeszter. Târgu-Săuceș. Saját tud. Bardocz Károly catalinai ácsmezter az Erdőipar Neruja-i telepén dolgozott s egy vigyázatlan pillanatban 50 méteres mélységbe zuhant. A szerencsétlen ember mind a két lábát eltörte és olyan súlyos koponyaalapi törést szenvedett, hogy a Tg.-Săuceș-i kórházban, — ahová gyógykezelés végett beszállították, — anélkül, hogy eszméltre tért volna, meghalt.

Megkönnyítették a tanonc-szerződések megkötését. Satumare. Saját tud. A munkaügyi minisztérium a tanoncszerződés megkötését újabb rendelettel szabályozta. Mint ismeretes, a szerződések megkötése előtt mind a mesternak, mind a tanulóknak állampolgársági és születési bizonyítványt kellett a munkakamaránál benyújtani és a bizonyítványt a szerződéshez csatolták. A minisztérium újabb rendelete szerint a jövőben ezeknek az iratoknak a pusztja felmutatása is elég. A munkakamara tisztviselője feljegyzi az igazolványok számát és kiállító hatóságát, az iratokat pedig visszaadja tulajdonosaiknak. Ezáltal az iparosok mentesülnek a közjegyzői költségek alól.

A SZIGLIGETI TÁRSASÁG ESTÉLYE MÁJUS 1-ÉN LESZ. A Szigligeti Társaság hétfőre hirdetett felolvasó estélyét technikai okokból a következő vasárnap, május 1-én tartják meg.

Felépül a baiamarei munkáskórház. Satumare. Saját tud. A munkásbiztosító pénztár központi igazgatósága a költségvetés végleges összeállítására előtt Bucurestibe rendelte Carsielli Ioan satumarei kerületi igazgatót aki most tért vissza a fővárosból. A kerületi igazgató kijelentette, hogy a baiamarei munkáskórház befejező munkálatainak az elvégzésére, valamint a be rendezésre a munkásbiztosító központja többmilliót vett fel az új költségvetésbe, tehát a baiamarei kórházat ebben az évben minden körülmények között befejezik. Az új munkáskórház háromemeletes és az ország egyik legmodernebb egészségügyi intézménye lesz.

* **Éttereimben, kerti helyiségben, italmérőben, kirándulásban,** uszonnához kérje mindenütt Dreher-Haggenmacher új tavaszi sörét!

Odorheiu rövid hírek. Saját tud. A húsvéti határkerülést, amelynek több évszázados multja van, az idén is megtartották. Jó benyomást tett, hogy a határkerülési körmenetben a legényegylet tagjai is részt vettek saját zászlójuk alatt. — A közeljövőben motoros vonatok fognak közlekedni a sghișoara—odorheiu vonalon. A garázsokat a motoros vonatok számára már építik Odorheiu — Vorbuchner Adolf dr. transylvániai megyéspüspök idei hivatalos bérmakörútját Odorheiu megyében tartja. A bérmálás május 1-én a székely anyavárosban kezdődik. Az egyházközösség minden előkészületet megtett, hogy a püspököt első hivatalos körútja alkalmából méltóképpen fogadassa. A templomhoz vezető szerpentin uton díszkaput állítanak, amelynek a hatóság képviselője és az egyházközösség gondnoka üdvözi a főpásztort. A templom bejáratánál Sándor Imre főesperes fogadja a kulcsok átadásával. Az első nap délelőtt, a bérmálás befejezésével, a hatóságok és testületek tisztelgnek, délután pedig az egyházközösségi egyesületek. A második nap a mise után az espereskerületi papság tisztelgést fogadja, látogatásokat tesz, majd pedig tovább folytatja körútját. — A transylvániai egyházmegyének egyik nagyérdemű papja hunyt el Clujon. Lőrincz Sándor aranymiséás áldozópap, ny. esperes-plébános 74 éves korában meghalt. Hittestét szülőfalujába, Sancerau, odorheiumegyei községbe szállították és ott temették el nagy részvét mellett. A temetési szertartást Sándor Imre pápai kamarás, kerületi főesperes vezette.

* **Kellemetlen szájjáznél és szájszágnál** azonnali fellérisztő hatású a **Chlorodont** fogpaszta.

Terményárak. Cluj. Saját tud. A cluji terményviszda hivatalos árfolyamjegyzéke: buza 560, árpa 410, zab 510, tengeri 340, bab 580, lóheres mag 1900, lucernamag 3800, nullás liszt 1020, négyes liszt 940, ötös liszt 900, tengeri liszt 470—540, korpa 310, széna 140—160, lucerna és lóheres 180, buzaszalma 85, tökmag 800 lei métermázsánként.

Oradeai Iparosok Hitelszövetkezetének Temetkezési Egyesülete értesíti „B” csoportjának tagjait, hogy özv. Szendvi Györgyné és Jámbor Lajos (225. 226-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékesse vált 10, illetve 11 lej minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába vagy a pénzbeszedőnknek. Az elnökség.

Elsőáldozási

emléképek,

két színben, csinos, izléses kivitelben, kapható könyv-osztályunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 2'50 lei, a kisebbmértűek (14×23 cm.) ára 1'50 lei.

Uj gondnokot kapott a székely anyaváros ősi főgimnáziuma

Odorheiu. Saját tud. Azoknál a hitvallásos gimnáziumoknál, liceumoknál és finevelő-intézeteknél, amelyeket a Transylvániai Római Katolikus Egyházmegyei Tanács tart fenn, — amint ismeretes is, — a helyi főfelügyeletet az egyházi gondnokok, vagy más néven a püspöki biztosok és a világi gondnokok gyakorolják.

A püspöki biztos és világi gondnoki intézmény az egyházmegyében mintegy 70 éves multra tekint vissza. Az előbbi Fogarassy Mihály dr. a nagyevü püspök létesítette 1867-ben, hogy a főpásztornak hit- és erkölcsi dolgokban mindenik intézetnél legyen helyi képviselője; az utóbbi az 1874. évi Státus-gyűlés szervezte, az intézetek fegyelmi és anyagi ügyeinek felügyelete céljából. A püspöki biztosok és világi gondnokok részére az új idők szellemének megfelelő, legújabb hatásköri szabályzatot a püspök és az egyházmegyei igazgatótanács 1933-ban adta ki.

Az odorheiu római katolikus főgimnáziumnál és finevelő-intézetnél a püspöki biztos tisztelet a mindenkori plébános tölti be, aki egyben főesperes is. Eddig kiváló püspöki biztosok voltak: Csató József pápai prelátus, Demeter Endre prepost, Jung-Cseke Lajos apát, a püspöki székbe emelkedett Mikes János gróf és Pál István apát-kanonok, pápai prelátus. Jelenlegi püspöki biztos: Sándor Imre pápai kamarás, kerületi főesperes.

A világi gondnoki tisztségre rendszerint olyan tekintélyes férfiakat szoktak megválasztani, akik az iskolai és nevelésügyi iránt meleg érdeklődést tanusítsanak. Ezt a tisztséget eddig Ugron Lázár és Török Albert dr. volt főispánok, Soó Gáspár ny. igazgató, id. Ugron Ákos volt főispán és Viola Sándor dr. ügyvéd töltötték be, akik egykor az intézet növendékei voltak.

A mult év novemberében hirtelen elhunyt Viola Sándor dr. helyébe, aki még életében nagy alapítvánnyal örököltette meg nevét, a kettős intézet gondnoki tisztségére az egyházmegyei igazgatótanács legutóbb tartott gyűlésén Nagy Lajos dr. helybeli ügyvédet, az intézet öregdiákját választotta meg. A választás méltó és érdemes egyénre esett, mert Nagy Lajos dr. nemcsak állandóan érdeklődött az intézet sorsa iránt, hanem mint az 1925. évi vendiaktálalkozó előkészítő bizottságának és rendezőségének fardhatatlan elnöke, hathatósan is közreműködött abban, hogy a vendiaktálalkozó eredményeképpen megalakuljon az intézet kebelében a szegény tanulókat segítő pártfogó egyesület. Ezenkívül ő maga is évről-évre hozzájárult a szegény és jövedelmentelül tanulók megjutalmazásához. A kegyelet ápolásának is egyik lelkes híve. Fardhatatlan buzgóságával nagyobb jutalmi alapítványt hozott össze az intézet egyik régi, érdemes tanára nevének megörökítésére.

A kiváló tanügyi férfiú Odorheiu vármegye szülőtte. A sok papot, tanárt, igazgatót, jogtudóst adott Zetea községben 1883. október 4-én született ősrégi székely családból. Közéiskolai tanulmányait az odorheiu római katolikus főgimnáziumban elvégezvén, a jogtudományokat a cluji tudományegyetemen hallgatta, ahol jegyes és államtudományi doktorátust teit. Ügyvédi oklevelét 1913-ban Tg.-Muresen szerezte s immár negyedszázad óta folytat ügyvédi gyakorlatot. A világháboruban mint a volt 82. gyalogezred tart. főhadnagya vett részt és többszörös kitüntetésben részesült. Az egyházi, társadalmi és közéletnek is sok érdemet szerzett munkás tagja. Az egyházközösségi életben mint egyháztanácsos, ügyész, a Kat. Enekkar elnöke és egyházmegyei képviselő tevékenykedik. Az Önkéntes Tűzoltó Egyesületnek hosszú időn át fardhatatlan főparancsnoka volt. A M. P. helyi igazgatójának egyik alelnöke volt s hosszú időn át ő végezte az elnöki teendőket is. Népe minden nemes ügyének önzetlen támogatója. Sokat tevékenykedett szülőfaluja díszes Népházának létesítése körül is.

Most, midőn jeles erényei, egyházi, kulturális és emberbaráti téren szerzett érdemei elismerésül az egyházi főhatóság az igazgatótanács egyhangú választása alapján a gondnoki tisztségre emelte s a kinevező iratot a tanári testület küldöttsége átnyújtotta neki, bizvást reméljük, hogy a kettős intézet gondnoki állását az Alma Mater szerető öregdiák lelkesedésével, a nagy elődökhöz méltóan fogja betölteni. Az ősi intézet érdekében végzendő munkájára Isten áldását kérjük.

SZÍNHÁZ

Jövő csütörtökön a „Julia” előadásaival megkezdődik a Thalia tavaszi játékciklusa Oradeán

A színházi év legnagyobb operett-szenzációja kétségtelenül Földes Imre, Harmath Imre és Ábrahám Pál grandiózus, látványos nagyoperettjének, a Juliának előadása. A Városi Színház 3000 embert befogadó nézőtere eddig több, mint százszor telt meg a Julia előadásaira.

Színházunk április 1-én mutatta be Clujon ezt a csodálatos darabot, amely egymásután husz hét házat ért el három hét leforgása alatt. Evek óta nem volt ilyen nagy sikerű darab és ilyen tündökölő előadás. Akik látták a pesti és a clujai előadásokat, azt állítják, hogy invencióban, lendületben, kiállításban, összjátékban a mi színházunknak egyáltalán nem kell szégyenkeznie.

Folyó hó 28-án, tehát a jövő csütörtökön a Julia sorozatos előadásaival nyitja meg tavaszi játékciklusát a színház. Ezuttal úgy az operett, mint a drámai együttes, tehát a teljes társulat jön át Oradeára, hogy a legnagyobb szabású, az egész együttest igénylő műsordarabokat bemutassa. A rendkívül zsúfolt játékközpont miatt a legnagyobb sikerű darabok is csak alig egy pár előadásban kerülhetnek ezuttal színre. A Julia mellett Kodály világhírű Hány János, Harmath Imre és Buday Dénes hatalmas revüje, a Sonja, Nyírő József gyönyörű havasi színijátéka, a Jézusfaragó ember, Clara Booth világhírű vígjátéka, az Asszonyok, stb. szerepel ezen a valóban csodálatosan gazdag játékközpontban.

Az első előadások műsora a következő:

A Thalia színház műsora:

Április 28-án, csütörtökön este 9 órakor: **Julia** (Látványos nagyoperett három felvonásban, 14 képben, szöveget írták Földes Imre és Harmath Imre. Zenéjét szerezte Ábrahám Pál. Rendező: Gróf László. Vezényel: Schreiber Alajos. A kiállításat Rajnai Sándor és Kudelácz Károly tervezték. Főszereplők: Solymosán Magda, Űrmössy Magda, Wojticzky Elvira, Báza Éva, Porti Mimi, Jeney János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Homm Pál, Réthelyi Ödön, Csengeri Aladár, stb.)

Április 29-én, pénteken délután 5 órakor: **3:1 szerelem javára**. (Olcsó helyárakkal.) — Este 9 órakor: **Julia**.

Április 30-án, szombat délután 5 órakor: **Julia**. (Rendező helyárakkal.) — Este román előadás.

Május 1-én, vasárnap délután 3 órakor: **3:1 szerelem javára**. (Olcsó helyárakkal.) — Délután 6 és este 9 órakor: **Julia**.

Május 2-án, hétfőn délután 5 órakor: **Egyetlen éjszakára**. (Olcsó helyárakkal.) — Este 9 órakor: **Hány János**. (Kodály Zoltán világhírű vígjátéka. Harsányi Zsolt és Paulini Béla szövegére. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefánidesz József. A kiállításat Vásárhelyi Zoltán tervezte. Főszereplők: Solymosán Magda, Űrmössy Magda, V. Hegyi Lili, Báza Éva, Wojticzky Elvira, Gróf László, Tompa Sándor, Csóka József, Jeney János, Fülöp Sándor, Homm Pál, Réthelyi Ödön, Csengeri Aladár, stb. A táncokat Gróf László tanította be. 36 tagú zenekarral.)

Jegyek elővételben vasárnaptól kezdődőleg már válthatók a színház baloldali elővételi pénztáránál naponta délelőtt 11—1-ig és délután 4—6-ig.

Operaelőadások az oradeai színházban

Április hó 25. és 26-án este Róna Dezső operaelőadások és zenepedagógus növendékeinek vizsgálóelőadása, Róna Dezső főléptével

Műsor:

Április hó 25-én este 9 órakor I. nap.

1. Gounod „Faust” operájának III. felvonásából Valentin imája. Éneklő: Kóti Károly.

2. Faust opera teljes III-ik felvonása. Szereplők: Szücs Irén, Tóth Ily, Hermann Ilus, Gyulay Béla és Róna Dezső.

3. Puccini Pillangó kisasszony c. operájának teljes II-ik felvonása. Szereplők: Ritta Stanciu, Hermann Ilus, Gyulay Béla, Rácz János, Róna Dezső.

4. Verdi Rigoletto operájának III. felvonása. Szereplők: Tóth Ily, Hermann Ilus, Róth Ernő, Gyulay Béla és Róna Dezső.

Április hó 26-án este 9 órakor:

1. Részlet Mascagni Parasztabecsület c. operájából. Szereplők: Venter Mimi, Ritta Stanciu, Mariora Potti és Gyulay Béla.

2. Részlet Thomas Mignon c. operájának I. felvonásából. Szereplők: Hermann Ilus, Róna Dezső, Rácz János, Lengyel Endre.

3. Részlet Verdi Rigoletto c. operájának II. felvonásából. Szereplők: Tóth Ily, Hermann Ilus,

Tartsa fenn az érintkezést barátaival a telefon révén

A HUSVÉTI ÜNNEPEK alkalmával is a legjobb eszköz az ÉRINTKEZÉSRE A TELEFON

Akik kedvesek Önnek, társai és üzlet barátai számára semmi sem örömdetesebb, mintha hallják hangját, amint husvétii jókívánásait tolmácsolja.

Minden rávolság dacára, amely Önöket egymástól szétválasztja, a telefon a legalkalmasabb eszköz, hogy közvetlen érintkezésbe kerüljön velük.

A helyközi és nemzetközi beszélgetések díj-szabása mindenkinek lehetővé teszi ezt.

21 óra után
a díj 40%-kal
olcsóbb

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Gyulay Béla, Kóti Péter, Tóth Ernő.
4. A Varázshegedű vigoperett 1 felvonásban. Írta: Offenbach. Szereplők: Lengyel Endre, Bartos Csilla, Tóth Ili.
Rendező: R. Horváth Mici és Parlaghy Lajos. Az előadásokat vezényli Szathmáry Endre országos hírv karagyt.
Zenekar a helybeli 85-ik gyalogezred zenekara.
Rendes színházi helyárakkal. Jegy elővétel keddtől kezdődőleg a színház baloldali pénztáránál naponta délelőtt 11—1 és délután 4—6 óráig.

Ily, Mimi Venter, Gyulay Béla, Kóti Péter, Rácz János, Lengyel Endre, Nestorescu N., Gheorghe Gherasim és Róbert Béla éneklők. Rónai Dezsőnek sikerült a zenei vezénylésre és előkészítésre megnyerni Szathmáry Endre zeneszerzőt, zseniális esztétikust és országos hírv kiváló karagyt. A fenti előadásokra jegyek rendező színházi áron keddtől kezdődőleg már válthatók a színház baloldali elővételi pénztáránál naponta délelőtt 11—1 és 4—6-ig.

A kiadékhivatal üzenetei

L. A., Satumare. Budapestben való csatlakozásnak semmi akadálya. Végreles választat varjuk. — Sch. M. Rusea Montana. Utlevél megjött. Művisezők magunkkal vizumozás után. Másik ügyet is elintéztük. — Sch. F., Cugir. Nagyon örülünk a csatlakozásnak. Két helyet fenntartunk. Nápolyi kirándulást is előjegyztük. Utleveléket és a részvételi díj egyharmadrészét mielőbb kérjük. Teljes össze május 15-ig fizethető. — F. M. Deta. Részletes utiterv elment. Utleveléket várjuk. — Z. M. Odorheiu. Örövendünk elhatározásának. Mindkét helyet biztosítottuk. A másodosztály többletköltsége személyenként 1500 lei. — M. E., Satumare. Csakis elsőrendű helyeken szállásoljuk el utasainkat. Házastársakra mindenütt különös tekintettel van a rendezőség. Ajánlanók mind a három hely mielőbbi végleges lefoglalását. — P. Z., Cluj. Várjuk végleges elhatározásait. — E. J., Tg.-Săuceș. Kérjük sürgősközlését annak, hol lesz a csatlakozás: Oradeán-e, vagy Budapestben. Vizum szempontjából tudunk kell.

LEGUJABB

A prágai kormány terve a szudéta-németek kielégítésére

Második államnyelv lesz a német nyelv Csehszlovákiában. — A németek közoktatási önkormányzatot kapnak

Londonból jelentik: Az angol lapok szerint a prágai kormány fontos lépésre készül a szudéta-németek követeléseinek teljesítése érdekében. A Daily Herald szerint a következő hat pontból álló terv végrehajtásáról van szó:

1. A cseh nyelv mellett a német is hivatalos államnyelvvé lép elő.

2. A németeket arányszámuknak megfelelően bevonják a minisztériumba és kormányzati hivatalokba, valamint a közigazgatás min-

den egyéb ágába.

3. A németek önkormányzatot kapnak a közoktatás terén.

4. Fokozzák a németlakta területek számára juttatandó pénzügyi és szociális támogatást.

5. A szudéta-német vidéken véget velnek a csehesítő törekvésnek.

6. A kormány külön hivatalt szervez azzal a feladattal, hogy a tervezett reformok végrehajtását ellenőrizze.

A szovjetállam gondjai

Vorosilov hadügyi népbiztosát váratlanul hazahívják szabadsárról. — A moszkvai titkos rádió Stalin és Vorosilov meggyilkolására hívta föl a vörös hadsereget

Párizsból jelentik: Vorosilov szovjet hadügyi népbiztos, aki a krími félszigeten töltötte szabadságát, váratlanul visszaérkezett Moszkvába. Jól értesült körök úgy tudják, hogy Vorosilov visszatérése a Kelet-ázsiai felmerült váratlan nehézségekkel áll összefüggésben.

Londonból jelentik: A Daily Express szerint egy moszkvai titkos rádióállomás éjszakánként felhívást intéz a vörös hadsereghez, hogy gyilkolják meg Stalint, Vorosilovot és a többi szovjet vezetőt. A felhívás így szól:

„Vörös katonák, akik részt vesztek a május elsejei katonai parádén, ne felejtsetek el történelmi hivatásokat és fordítsátok fegyvereket a tribünök felé, ahol Stalin, Vorosilov és a nép többi ellensége ül. Sokáig éljen Troztkij, nagy vezérünk!”

Moszkvából jelentik: A jaroslavi munkástanács titkára bejelentette, hogy februárban és márciusban a párt fiz vezetőtagját ismeretlen tettesek meggyilkolták. Valószínű, hogy a gyilkosságokat a kollektív parasztagazdaságok tagjai követték el.

Ismét megkezdődött déli irányban a japánok előnyomulása

Elfoglalták Santung tartomány két határvárosát. — Shanghai és Nanking vidékén a kínai szabadcsapatok sikerrel folytatják lesharcaikat

Tokióból jelentik: A santungi harcúterén elkezdett küzdelem folyik. Több japán különítmény erős tűzérési előkészítés után behatolt Lingsöng város nyugati és északi kapuin. A kínaiak szuronyrohammal igyekeznek a japánokat visszaszorítani, mielőtt azok további erősítéseket kapnának. A város sorsa még bizonytalan.

Az előre nyomuló japánok a tiencsin-pukau vasutvonal mentén Hangcsuanhoz érkeztek. A kínaiak több ezer főnyi megerősítést küldtek ide. A város birtokáért elkezdett harc folyik.

Ujabb jelentés szerint a japánok Lingsöng várost bevették és az ostrommal lekötött haderők is tovább nyomultak a Hangcsuant már ostromló többi japán csapatok erősítésére. A kínai jelentések tagadják ezt a japán előhaladást. Azonban a kínai jelentésekből is kivehető, hogy a japán csapatok már Hangcsuantól délre is föltűntek és Szöcsön közelébe értek.

Szöcsön a kínai ellenállás központja a déli Shantung védelmében. Itt kereszteszódik a keletnyugati irányú kínai nagy vasutvonal a Tiencsin—Pukau közötti északdéli irányú vasutvonalal. Együtt ez a vasúti keresztező pont az, amelyre még a kínai Csang-kai-sek kormány mostani székhelyéről és főhadiszállásáról, Hankauból vasúti érintkezés található Shantung és Kangsi tartományok területére. Ez a két tartomány a kínai birodalom tengerparti vidékeinek a felelősségét jelenti. Érthető, ha úgy kínai, mint japáni

részről elkezdett törekvésnek ennek a jelentős területnek a nyitvatartására, illetve biztosítására.

Japán részről délfelől, Nanking—Pukau irányából is megindult egy hadsereg, hogy a Shantungból délfelé nyomuló hadsereggel találkozzék. A találkozás pontját éppen Szöcsön-nál tervezték. Ennek a tervnek a kivételét állította meg Csang-kai-sek tábornagnak a Shantungban, március közepén véghezvitt támadása. Együtt a Nankingból kiinduló, dél-északi irányú japán előnyomulást is megállította a japán arcvonal mögött feltámadó kínai szabadcsapatok tevékenysége.

A japán hadsereg déli irányú előnyomulásának a megállítására március közepé óta tart. Most a Lingsöng elfoglalásáról és Hangcsuan ostromáról szóló híradás azt jelenti, hogy a japánok a kínaiak feltartóztató hadműveletein erőt vettek. A délről északra tervezett japán előhaladás azonban még mindig nem tudott kibontakozni, s ebből azt lehet következtetni, hogy a Shanghai és Nanking mögötti területeken a kínai gerilla-harcok sikerrel tudják lekötni a déli japán sereget.

BARZINI SZABADON ENGEDTÉK

Londonból jelentik: Pekingi jelentés szerint Barzini Luigit, a Corriere della Sera munkatársát szabadon bocsájtották. Barzini visszatért Pekingbe.

A TOKIÓI TÜZHÁNYÓ HEVES KITÖRÉSE

Tokióból jelentik: A Tokiótól északkeletre lévő Azama-tüzhányó kitört. Hasonló heves kitörésre 5 év óta nem volt példa. A lávaömlést felőlán át tartó erős földlökések kísérték.

Apróhirdetések

Adás-vétel

Rövid

zongora, modren díofa ebédlő és hálóberendezés sűrűsége eladó, bizomány, Sternbergnel, Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 13.

Zongora

rövid, fekete, kereszt-húros, teljesen jó állapotban eladó. Oradea, Str. Ciogogariu 23-a. Dr. Patzko.

Eladó

új jégsekrény, biliárdasztal, nagy konyha edények, fagyaltkészítő gép, nagyobb méretű ablakok, madrácsok, brodaszekrény és egy nagy vaskályha. Megtekinthetők a Katolikus Legényegyletben, Oradea, Str. Alexandri 13.

Alkalmi vétel.

Teljesen központba a város legjobb helyén, egy kettéválasztott házban, teljesen különálló udvari téglapületek, melyekben négyszer 1 szobás, egyszer 2 szobás és minden mellékhelyiségekből álló lakások vannak, nagy udvarral és kerttel, alkalmi olcsó hon eladó. Az ingatlan nagy hozadékú. Tökebefektetésre kiválóan alkalmas és ipari üzemnek vagy bármilyen célra is előnyösen megfelel. Értekezés: Oradea, Str. Take Joneacu 34. szám. Közvetítők díjaztatnak.

Házipari gének eladók: húsvágó 6 készű ringókés, gyertyánfa rakott tőkével. Hűtő-gép, hentesek, vendéglősök és cukrászok részére. Hentes üzleti berendezés. Fűszerőrő-gép villanyhajtásra. Sonka szőítelő gép. Sonka főzőprések. Barátság. Oradea, Str. Fabriciei 31.

Veszek

aranyat, ezüstöt, briliánsot. Herbet ékszer-áruház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Alkalmazás

Szakácsnőnek,

vagy gazdasszonyoknak keresek jól fiző időt nőt falura. Dr. Tirma Mihainé, Pui, Jud. Hunedoara.

Házvezetőnőnek

menne a háztartás minden ágában jártas fiatal nő, magános urhoz, nőhöz, idősebb házaspárhoz. Címeket a kiadóhivatálba kér.

Fiatal

intelligens nő, házvezetőnőnek elmenne plébániára, vagy kis családkhoz vidékre. Cím: Oradea, Erdel, Nistru-lui 10. szám.

Keresünk

románul tökéletesen beszélő, szorgalmas keresztyén kereskedő segédet, ki cukorka szakmában jártas, küldje be ajánlatát. Golog, Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 2.

Gondnoki,

gazdasági felügyelő esetleg házvezetői alkalmat keres gyermektelen házaspár, ki gazdasági és kertészeti teendőkkel teljes gyakorlatlallal rendelkezik. Cím: met a kiadóba kér.

Különféle

Harisnyastoppolást,

selyemharisnya személfelzedést is, szakszerűen és olcsón vállalok. Cím: Róth. Oradea Vasile Stroiescu 8.

Festő,

aki a figurális dolgok festésében gyakorlott, több hónapra szóló munkát kaphat heti vagy havi fizetéssel. — Ajánlatok (nőkötő) is a kiadóhivatálba küldendők. „Egyházművészet” jellegére.

Cserép-

és palatéri munkát tudatos árban készíti Burzik Sándor cserépező mester, Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Lakás

Kiadó

ujjonnan épült modern egyszobás fürdőszobás komfortos lakás június 1-re. Ugyanott használható fedőcserép, ajtó, ablak eladó. Oradea, Str. General Iolban 22.

Kiadó

udvari különbejárattal butorozott szoba fürdőszobával, esetleg teljes ellátással is, május elsejére. Oradea, Strada Averescu No. 37. sz. — Ugyanott kétágyas butorozott szoba azonnal kiadó.

Egyszobás,

konyha, speiz kiadó Oradea, Str. Lahovary 33. szám.

Modern,

teljes komfortos lakás sok május 1-re kiadók: földszinten 4 utcai szobás, kerti házban földszintes 2 és 3 szobás, emeletes 3 és 4 szobás. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 42. Báró Gerliczy iroda.

2 szobás

utcai lakás azonnal kiadó. Oradea, Str. Petru Rares No. 7. Értekezni: Str. Negruzi 18.

Gyermektelen

pontos fizető házaspár keres egyszobás előszobás esetleg 2 kishálószobából álló lakást. Cím: a kiadóba kér.

Egy

udvari szoba, konyha május 1-re kiadó Oradea, Stefan cel Mare 19

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógalán Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5